

Schaakvereniging Erasmus

Opgericht 5 september 2005

Speelzaal:

Cultureel Centrum Castagnet
Larikslaan 200
3053 LG Rotterdam
010 – 422 5096

Bestuur:

Voorzitter: Ron Ansem
Secretaris: Leo Verhoeven
Penningmeester: Jan de Korte
Wedstrijdleader
Intern: Maarten Versluis
Extern: Jaap van Meerkerk
Jeugdleider: Maarten Versluis
Materiaal: Arie de Jong

Telefoonnummers of e-mail gegevens zijn te vinden op de website (onder kopje “informatie”) , waarvan het adres onderstaand is vermeld.

Kopy kan verstuurd worden aan (of aanleveren op floppy of cd):

a.jong4@chello.nl
j.staal@consunet.nl
robbertheijm@hotmail.com

Alle leden kunnen reageren op de berichten in de nieuwssectie van de website. Op het forum kunnen ze reageren op onderwerpen of nieuwe onderwerpen aanmaken. Ga naar:

<http://www.sv-erasmus.nl>

Ereleden:

Mr. Ebbe Mulder
Arie de Jong
Henk J. de Kleijnen
Jan van Dijk

Speelavond:

De clubavond van Erasmus is de maandagavond.

Van 19.00 tot 19.45 uur speelt de jeugd competitie en krijgt tevens les van seniorleden, onder leiding van Maarten Versluis.

De interne competitie voor senioren wordt aangevangen om 20.05 uur. Op dat tijdstip worden de klokken daadwerkelijk aangezet! Tussen 19.50 uur en 20.00 uur wordt het speelschema bekend gemaakt.

Daartoe is het nodig dat de deelnemers:

- Voor de aanvang van de competitie te kennen geven iedere speelavond aanwezig te zullen zijn;
- Bij niet kunnen deelnemen op enige avond zich **tijdig** afmelden, d.w.z. voor 19.45 uur op de speelavond, bij de wedstrijdleader intern. Indien geen afmelding is ontvangen wordt iedere opgegeven deelnemer door de wedstrijdleader intern ingedeeld voor een te spelen partij. Bij niet verschijnen van enige deelnemer wordt de uitslag van een aldus vastgestelde partij reglementair bepaald;
- Tijdig aanwezig zijn om beëindiging van de partij niet later te laten plaatsvinden dan 23.35 uur
Toelichting: spelmateriaal, stoelen en tafels moeten voor sluitingstijd – 23.45 uur - zijn opgeruimd.
Een deelnemer die na 20.05 uur aan de partij begint heeft dan ook minder bedenktijd tot zijn beschikking.

Deze regels zijn als zodanig niet in het huidige wedstrijdreglement opgenomen, maar zijn enige tijd geleden publiekelijk ter kennis gebracht van de deelnemers. Zij mogen dus geacht van kracht te zijn.

HET 11^e WATERTORENTOERNOOI

14 mei a.s. is de aftrap voor ons jaarlijks terugkerende toernooi (7 ronden Zwitsers, 90 minuten/35 zetten + 15 minuten restant. Inschrijving staat open voor leden en niet-leden. Voor leden zijn geen kosten verbonden aan het meedoen. De niet-leden betalen €14,-inschrijfgeld.

Er wordt gespeeld op de maandagen 14 en 21 mei, 4,11,18 en 25 juni en het toernooi wordt besloten op 2 juli. Behoudens in de laatste ronde, mag 2 x een bye worden opgenomen. Voor een opgenomen bye wordt een half punt toegekend.

Aan het toernooi zijn geldprijzen verbonden. Ditmaal zijn de prijzen in aantal en in hoogte aangepast.

De 1 ^e prijs bedraagt	€250,-
De 2 ^e prijs	€125,-
De 3 ^e prijs	€ 75,-
De 4 ^e prijs	€ 50,-
De 5 ^e prijs	€ 25,-

Bovendien zijn er nog 2 ratingprijzen beschikbaar van elk €25,-

Voor het toernooi kunt u zich opgeven via het invulformulier, dat u kunt vinden op:

www.watertorentoernooi.nl.

Maar het kan ook per e-mail:

watertorentoernooi@sv-erasmus.nl

Per telefoon aanmelden kan ook bij:

Ron Ansem, telefoon 06-525 00 897

En vindt u dat allemaal een bezwaar:

Het kan ook nog mondeling op 14 mei aan de zaal tussen 19.30 en uiterlijk 20.00 uur.

Er wordt steeds om 20.00 uur aangevangen met het spelen. Indien u een avond niet kunt bijwonen – en dus voor een bye in aanmerking wilt komen - laat het de wedstrijdleiding dan tijdig, d.w.z. **uiterlijk** 19.45 uur op een wedstrijdavond, weten.

Maar natuurlijk kunt u het ook een week of meer van te voren meedelen! Wel zo handig! **Doet allen mee!!!**

DE ZEEUWEN WAREN ZUNIG!

Daar kwamen ze dan, de mannen van het sas, en zij kwamen bij ons de sluisen openen... Althans, dat mocht worden verwacht van de stevig te paard zittende reserveruiters van Het Witte Paard uit Sas van Gent, toen zij Schiebroek binnen rukten op zaterdag, 3 februari jongstleden.

Veel heb ik, achteraf stoeiend met de partijverzameling die restte uit de ontmoeting, van de heren niet gezien. Bezigheden elders verhinderden, dat ik blijvend kon meeleven met de strijd van onze vertegenwoordigers in de KNSB. Het scoreverloop blijf ik daarom schuldig. Een half uurtje na het begin heb ik de arena verlaten en had er toen al een hard hoofd in... Ik zag Joop van 't Hoenderdaal worstelen tegen een combinatie van Oud Indisch en Philidor, waarin zwart, na aangeboden dameruil, nog slechts f7-f6 behoefde te doen om een rustige middag tegemoet te gaan! Die consoliderende zet heb ik dan ook nog meegemaakt.

Het harde hoofd vond ook zijn oorzaak bij Jan Seeleman, wiens stelling ik na luttele zetten ook al niet vertrouwde, gevoegd bij enig – wellicht misplaatst – wantrouwen bij het monstere van de stelling van Leo Verhoeven. Opmerkelijk was nog dat, hoewel de vogeltrek nog niet was begonnen, een witte raaf werd gesignaleerd en wel aan de borden 1 en 2, waarop het Middengambiet werd beoefend.

De match eindigde met een 3-5 nederlaag. Dat weet u dus vast en wat hierna volgt is dus filosoferen over hoe het had kunnen gaan. Uw commentator moet het doen met doorschriften van notatiebiljetten en die vertonen op de momenten waarop de spanning in de partij het kookpunt nadert, nogal eens lacunes.

De mannen uit het Sas waren volledig en mochten op belangrijk meer prestatievermogen bogen dan onze makers, gezien hun torenhoge ratings.

We volgen de partijrelazen.

Joop's verhaal is kort: het staat niet beschreven. Althans, het bevindt zich niet in mijn bezit... Hij was in ieder geval de eerste die het loodje legde.

Aan het eerste bord de eerste raaf.

Kees Nieuwelink – Jaap Staal

1. e4, e5 2. d4, exd4 3. Dxd4

Het Middengambiet, een gambiet zonder offer... Overpeinzend, vraag ik me af waarom wat meer begaafde spelers toch zo'n opening op het repertoire houden. Zwart bereikt zonder moeite gelijk spel.

3..., Pc6 4. De3, Pf6 5. Pc3, Lb4 6. Ld2, De7

Ontleend aan het Schots.

7. Ld3, d6 8. 0-0-0

Zoals in aloude tijden gebruikelijk was...

8..., Le6 9. f4, 0-0-0 10. f5?, Lxc3 11. bxc3

Op 11. Lxc3 had zwart rustig 11..., Lxf5 kunnen spelen.

11..., Ld7

Uiteraard niet 11..., Lxa2 12. Kb2 en de looper gaat van het bord.

12. Pf3

Gezien het vervolg van de partij rijst de vraag of wit niet beter 12. c4 had kunnen spelen. Er volgt dan echter ook 12..., d5 en nu 13. dxd5, Da3+ 14. Kb1, Pb4 15. Lxb4 (15. Lc4, Dxe3 16. Lxe3. Pxe4) 15..., Dxb4+ 17. Ka1 en zwart heeft nu de keus om of op eeuwig schaak te spelen of met 17..., c6 de stelling tegen de zwakke witte koning te gaan openen.

12..., d5 13. exd5, Da3+ 14. Kb1, Pxd5 15. Df2, Pxc3+ 16. Lxc3, Dxc3

De witte koning heeft een open huishouding, waar ieder moment gasten kunnen worden verwacht.

17. Pg5

Een tweesnijdend zwaard. Enerzijds valt wit de zwakke pion f7 aan en dreigt kwaliteitswinst, anderzijds onttrekt hij zijn paard aan de verdediging.

17..., Db4+ 18. Kc1, Da3+ 19. Kb1

De koning gaat gedwee met de voetjes van de vloer.

19..., Pb4 20. Lc4, La4

De gasten zijn gearriveerd!

21. Lb3, Lxb3 22. cxb3, Pd5 23. Df3

Ook op 23. Dd4 volgt 23..., Da5 en nu faalt 24. Kb2 op 24..., Pb4.

23..., Da5 24. Kb2, Pb4 25. a3, De5+??

Hier komt Jaap aan het woord: Hoe haal je het in je hersens? Elke vezel in je lijf zegt je, dat je de partij in de aanval moet winnen en nu ga je een armzalige pion op f7 verdedigen? Bovendien overzie je een combinatie waardoor je achter elkaar moet verliezen. Correct was natuurlijk 12..., Pc6 26. Pxf7, Td2+ Wit kan niet nemen 27. Txd2, Dxd2 28. Kb1, Pd4 29. De4 (om veld c2 te dekken) 29..., Pb5 30. De6+, Kb8 31. b4 (dekt het mat op a2) 31..., Pxa3+ 32. Ka1, Dc3+ 33. Ka2, Pc4 34. De2 en zwart wint op zijn minst ook nog de pion op b4.

27. Kc3 kan ook niet wegens 27..., Ta2 en er blijft dus over 27. Kb1, Pd4 28. De4 (Wit moet pion f5 blijven dekken) 28..., Pb5 29. De6+, Kb8 en via 30. Txd2, Dxd2 komen we in de vorige variant.

26. Kb1, De7

26..., Df6 27. Pe4 en wit wint een stuk.

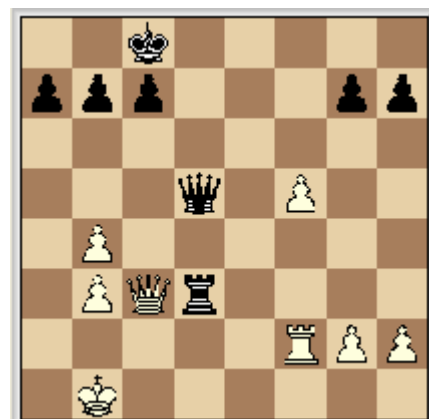
27. Pxf7??

Wit blundert terug. 27. Txd8, Txd8 28. Dg4! (dekt het paard en dreigt een vernietigend aftrekschaak) 28..., h5 29. f6+, hxg4 30. fxe7, Te8 31. axb4 en hoewel zwart nog wel kan spartelen, moet wit dit winnen.

In het vervolg zal wit er zelfs nog in slagen deze stelling te verliezen.

27..., Dxf7 28. axb4, Thf8 29. Thf1, Txd1+ 30. Dxd1, Td8 31. Df3, Td4

32. Dc3, Dd5 33. Tf2, Td3

Het witte schip ligt geschut in het sas maar de deuren sluiten niet meer...

34. Dxc7

Wit verhaast zijn einde. 34. Dc2, Txb3+ 35. Kc1, Ta3 36. Td2, Ta1+ 37. Kb2, Ta2+ 38. Kb1, Dxd2 39. Dxa2, Dxb4+ 40. Kc2, Dc5+ biedt nog tegenstand, maar geen kansen.

34..., Dxb3+ 35. Kc1, Td1#

En dan richten we de kijker op de andere raaf, aan bord 2, en volgen zijn vlucht...

Arnaud Wirschell – Marc Lacrosse

1. e4, e5 2. d4

Marc zal daardoor niet van zijn stuk zijn gebracht! Hij kan afkijken aan het bord ernaast!

2..., exd4 3. Dxd4

En al weer geen Noorsch gambiet, al dan niet aangenomen (3. c3).

3..., Pc6 4. De3, Pf6 5. Pc3, Le7

In plaats van het scherpe 5..., Lb4, maar zeker ook goed.

6. Ld2, d5 7. exd5, Pxd5 8. De4

Het oude NRSV-lid, Tartakower, placht hier te nemen: 8. Pxd5, Dxd5 9. Pe2, 0-0 10. Pc3, Dc5 11. 0-0-0, Le6

8..., Pf6 9. Da4, 0-0 10. 0-0-0, Ld7 11. Lg5, h6 12. Lxf6, Lxf6 13. Pe4, Le7 14. Pf3, a6 15. c3

Hier werd een vroeg vredesbod gedaan, waarop zwart niet inging. Hij wilde kennelijk zijn reistijd volledig vergoed krijgen!

15..., Dc8 16. h3, b5 17. Dc2, Le6

18. g4

Wit tast mis. Misschien nog wat afgeleid door het afgewezen remise aanbod?

18..., Lxa2 19. b3, De6! 20. Dxa2, Dxe4 21. Lg2, Tad8 22. Dc2, Df4+ 23. Kb1, Lf6 24. Pd2, Pe5 25. Pe4, Le7 26. Txd8, Txd8 27. Td1, Txd1+ 28. Dxd1, c5 29. Dd5, c4 30. Da8+, Kh7 31. De8, La3 32. Ka2, Dc1

Vluchten kan niet meer! Het is verworden tot een potje dammen en zwart wil de kerkhofruit op b2 bezetten!

33. Pg5+, hxg5

Naar de slacht gevoerd en uiteengevallen in rookvlees...

34. Le4+, Pg6

Hier gaat de sluis wel goed dicht en kan in de kantine de welsprekendheid worden beoefend. Wit overziet de bedoelde ruit en capituleert.

Dit was de geschiedenis van 2 witte raven.

Jan Seeleman was opgesteld aan bord 3, maar trof het niet dat de Gentenaren van Sassenbloed, hun sterkste man Yvo Timmermans, tegenover hem hadden gezet. Yvo is goed voor 2238 ELO en dat is een getal dat in veler stoute dromen niet voorkomt! Beide heren speelden een Siciliaan met gezwinde spoed en zo kon het gebeuren dat ik in mijn korte aanwezigheid toch nog getuige kon zijn van de stelling na 16 zetten.

Die stelling vertrouwde ik niet, maar zwart staat toch nog behoorlijk. Er volgde:

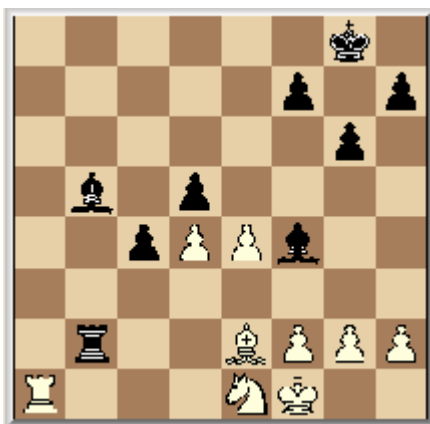
17. fxe6+, 0-0 18. Lh3, Ta7 19. exf7+, Tfxf7 20. Lxc8, Dxc8 21. Pf5, Pc4 22. Pxd6, Pxd6 23. Txd6, Lxc3 24. bxc3, g6

Het ventiel gaat open.

25. De5, Tae7 26. Dd4, Te8 27. h5, gxh5 28. Tg1+, Kf8 29. Tf6, Dc4 30. Dd6+, Tee7 31. e5, h4 32. e6, Txf6 33. Dd8+

Mat volgt, dus werden de wapenen gestrekt.

Henk de Kleijnen hield zich goed staande aan bord 4. Zonder veel hoogtepunten werd afgekoerst op de volgende diagramstelling:

Er waren toen 43 zetten gespeeld en bij beiden was de fut er kennelijk wat uit, dus werd remise overeen gekomen. Toch vormen de witte d-pionnen, als ze in dubbelformatie optrekken nog de nodige hoofdbrekens voor zwart!

Probeer eens wat zetjes en begin dan met:

44. exd5, Lxh2 45. g3, Ld7 46. Pf3, Lg4 47. d6, Kf8 48. Ta8+, Kg7 49. Ta3, Lh3+ 50. Ke1, Tb1+ 51. Kd2, Lg1 52. Pxg1, Txg1 53. Lxc4, Kf6

Het ziet er dan veelbelovend uit, maar stel u gerust winst zit er voor wit toch echt niet in.

Pieter Sturm zette zijn tegenstander aan bord 5 in het straflokaal! Hij heette dan ook niet voor niets: Provoost...

Harry Provoost – Pieter Sturm

1. d4, Pf6 2. c4, Pc6 3. Pc3

In de halve finale van het NK werd in Dambacher – Ernst het volgende opgevoerd: 3. Pf3, e6 4. e3, Lb4 5. Pbd2, d6 6. a3, Lxd2+ 7. Dxd2, 0-0 8. b4, De7 9. Lb2, Td8 10. Dc3, a5 Deze partij ging vooraf aan de misère van Ernst, die in de partij met verwisselde kleuren, in gewonnen positie de 40e zet dacht te hebben uitgevoerd en daarop door de arbiter ruw werd gewekt met het door tijdoverschrijving verloren verklaren van de partij. Sipke moet wel erg sip hebben gekeken, want hierdoor miste hij de finale van het NK...

3... , e5 4. d5, Pe7 5. e4, Pg6 6. Le3, Lb4 7. f3, Lxc3+ 8. bxc3, d6 9. Pe2, b6 10. Pg3, 0-0 11. Ld3, Pd7 12. 0-0, Pc5 13. Pf5, Ld7 14. Dd2, f6 15. g3, Pe7 16. Lc2, Lxf5 17. exf5, Dd7 18. g4, g6 19. fxc6, hxc6 20. Tf2, Kf7 21. h4, Th8 22. Th2, f5 23. Dg2, Tag8 24. Df1, f4 25. Lc1, Pf5 26. Lxf5, gxf5 27. g5, Th5 28. Dh3, Kg6 29. La3, Pb7 30. Lc1, Tgh8 31. Kf2, Da4

Wit bevindt zich in een niet benijdenswaardige positie: hij staat verloren. De naam eer aan doende, provoceerde hij hier nog:

32. Lxf4

Maar gaf gelijktijdig op.

Leo de Jager, aan 7, voerde met Gert van Rijs een langdurig gevecht, waarbij uit een Hollandse Verdediging door zwart iets als een aanval op de witte koningsstelling werd geconcipeerd, maar tot zakendoen kwam het maar niet. Uiteindelijk werden de kaarten nog eens geschud, maar veel

verandering leverde dat niet op. Leo bracht zijn koning over van de rechter- naar de linkervleugel, waarschijnlijk om aan te tonen dat hij tweebeinig is. Maar dat lijkt me meer iets menselijks... Er werd besloten tot remise in deze stelling:

Van Rijs ruilde de toren af op d2 en sprak het verlossende woord.

Het is nog steeds een ingewikkelde zaak en niet is te voorspellen wie aan het langste eind zou kunnen trekken. Maar waarom zouden we er nog zo lang over (na) emmeren?

Remise is remise, een omstandigheid die Leo Verhoeven aan bord 7 niet mocht meevieren. Hij sloot kort aan het einde.

Volg dat maar even!

Marnix van der Zalm – Leo Verhoeven

1. d4, Pf6 2. c4, e6 3. Pc3, c5 4. d5, exd5 5. cxd5, d6 6. e4, g6 7. f4, Lg7 8. Pf3, 0-0 9. Le2, Te8 10. e5, dxex5 11. fxe5, Pg4

Tot zover had ik het nog gezien bij mijn kortstondig verblijf in de toernooizaal. Beide spelers zullen deze stelling vaak in de praktijk hebben beproefd.

12. Lg5, Db6 13. 0-0

De stelling die nu is ontstaan heeft bekende elementen in zich. Eén daarvan is 13..., c4+ (zie diagram) 14. Kh1, Pf2+ 15. Txf2, Dxf2 16. Pe4, Db6 17. Pd6!, Ld7 18. Pxe8, Lxe8 19. Lxc4 en wit heeft het beste geboerd.

Leo koos voor:

13... Pxe5 14. Pxe5, Lxe5 15. Dd2, Pd7 16. Kh1, f5 17. Tae1, c4 18. Lxc4, Db4 19. Lb3, Tf8 20. d6+, Kh8 21. Le7, Te8 22. Txe5!!

Hier sloegen de zwarte stoppen door. Hij geeft op, want na 23..., Pxe5 is 24. Lf6 doodgewoon mat....

Door deze nederlaag bivakkeert ons team nog altijd in de onderste regionen van de ranglijst. Er zijn nog 4 rondes te gaan, dus zijn er nog voldoende mogelijkheden de huidige positie te verbeteren.

De overige uitslagen in ronde 5:

Charlois Europoort – Landau	6½-1½
De Pion 2 – Souburg	4-4
Messemaker 1847 – DSC Delft 2	2½-5½
De Wolstad – Dordrecht	2-6

Stand:

1.	HWP Sas v. Gent 2	10	27
2.	DSC Delft 2	9	25
3.	Charlois Europoort	8	27
4.	Dordrecht	7	24
5.	De Pion 2	5	20½
6.	Erasmus 1	4	18
7.	Landau	3	15
8.	De Wolstad	2	14½
9.	Messemaker 1847 1	1	16
10.	Souburg	1	13

ONREGLEMENTAIR

Kale Harry

Ik heb nooit eerder geschreven over de oude heer Netjes. Er viel namelijk niets over hem te schrijven. Zelden heeft iemand zijn naam zo terecht gekregen. Hij is het enige lid dat nog een hoed draagt, hij trekt zelfs op zomerse dagen zijn jasje niet uit en hij noteert zijn zetten in het mooiste schoonschrift dat ik ooit heb gezien.

Hoewel hij niet houdt van vluggeren, schrijft hij toch ieder jaar in voor het Menno-Ploegertoernooi. Menno was een goede schaakvriend van hem en diens nagedachtenis wil hij eren. En zowaar, zo nu en dan wint hij daar nog wel eens een partij.

Ik stond achter zijn bord in de laatste ronde. Mijnheer Netjes stond een stuk voor en de vlag van zijn tegenstander stond op vallen. Hij pakte dat stuk vast en liet het toen meteen weer los, omdat het gepend stond. “Ja”, zei hij. “Ik ben dus gedwongen een onreglementaire zet te doen.” En hij gaf de partij op en zijn tegenstander een hand.

“Maar meneer”, zei een omstander, “U hoeft helemaal uw looper niet te spelen”.

“Ik had hem aangeraakt”, zei mijnheer Netjes.

“Maar als u een stuk aanraakt en u kunt daar geen reglementaire zet mee doen, dan mag u een ander stuk spelen, zolang u de klok niet hebt ingedrukt”.

“Dat wist ik niet”, zei mijnheer Netjes wat beteuterd.

“Mijnheer Netjes”, zei ik, “Hoe lang speelt u nu al schaak en kent u de reglementen niet?”

“Meneer Harry, ik heb nog nooit in mijn leven ook maar één onreglementaire zet gedaan!”

HET TWEDE UIT DE ZORGEN

Het op bezoek komende WSV 2 werd op 5 februari een nederlaag aangemeten. Het was een van die beslissende ontmoetingen die uitsluitsel geven op de vraag wie er voor degradatie in aanmerking komt. Het was, zeker de eerste uren, onzeker welk team aan het langste eind zou trekken. Steeds nam onze acht de leiding, die dan onmiddellijk weer werd weggewerkt. Dat ging zo tot de stand 2-2 was genoteerd. Daarna nam ons team definitief afstand, hetgeen resulteerde in een afgetekende 5½-2½ overwinning.

Het verloop werd beïnvloed door het niet aan het bord verschijnen van Evert van den Hooven. Aangezien voor de interne de indelingen al waren gemaakt en in die fase – ronde 19 (!) – de belangen van diverse kanshebbers op plaatsing in de A-finale niet in de wielen wilde worden gereden, besloot de teamleider dan zelf maar de opengevallen plaats in te nemen.

Bord 8 liet als eerste een uitslag noteren: een overwinning. **Arie Heemskerck** maakte in een Russische opening tijdelijk een pion buit op **H. Stam** en bracht die in een betere stelling tot gelding. Na 11 zetten was de volgende stand ontstaan:

12. Pxd5, Dxd5

Beter 12..., Pxf2!

13. c4, Dd7 14. Lxe4, Lxe4 15. Txe4, f5

16. Te1, Pxd4 17. Pe5

Goed is ook 17. Lg5

17... De6 18. Da4, a6 19. Tad1, Lc5 20. Kf1, Df6

20..., De8!, met gelijk spel.

21. b4, Pe6 22. Pd7, Dc3

Veel te wild. Meer kans op behoud bood 22..., Df7!

23. bxc5, Pxf4 24. c6!

Beslissend!

24..., The8 25. Txe8

25. cxb7+ leidt tot mat: 25..., Kxb7 26. Pc5+, Kb8 28. Tb1+ enz.

25..., Txe8 26. cxb7+, Kxb7 27. Pc5+, Kb6 28. Dxa6#

De gelijkmaker kwam tot stand aan bord 2, waar de niet fitte **Cander Flanders** het opnam tegen **Wim van Os**. Het werd een Konings Indische Vierpionnenvariant, waaruit na 19 zetten deze stelling werd bereikt:

De kansen zijn gelijk. Maar wit tastte hier mis met:

20. g4?!, h6! 21. Lc1

Nog enigszins spel had geboden: 21. Tf3, hxg5 22. Lc5, Da6 23. Lxf8, Txf8 24. Td1, cxd5 25. b5, Db6 26. Lxd5+

21..., Pxe4! 22. Txf8+, Txf8 23. Pxe4, Dxh3+ 24. Kg1, Lxg4 25. De1, Lf3....

Wit geeft op.

Hernieuwd werd de leiding veroverd via **Arend Bongers**, die **Van der Knaap** aan zijn naam herinnerde!

Uit een Meraner ontwikkelde zich een stelling waarin zwart zich een verzwakking

veroorloofde. Hij speelde in de diagramstelling **13 (!)..., h6**

14. e6!

Wit profiteert onmiddellijk.

14..., fxe6 15. Lg6+, Kf8 16. Te1, Dc7 17. Txe6, c5 18. Ld2

Wit mist hier de kans op een snelle beslissing: 18. Df5+, Pf6 19. Lf4, Dd8 20. Txf6+!, gxf6 (met de loper slaan levert mat op) 21. De6, De8 22. Lxe8, Txe8 23. Pe5!, fxe5 24. Df6+, Kg8 25. Le5 en een matvoering volgt.

18..., Pf6 19. Tc1, Pe4 20. Pe5, Lc8 21. Txe7!, Kxe7 22. Lxe4, dxe4 23. Pg6+

Groot voordeel heeft wit na: 23. Dxe4, Db7 24. Df4, Ke8 25. Pg6!

23..., Kf6 24. Pxf8, Lf5 25. dxc5, Txf8 26. Le3, Td8

Wits voordeel is beperkt tot een pluspion, maar blijkt voldoende voor de winst.

27. h3, Td3 28. g4, Le6 29. b3, h5 30. De2, hxg4 31. hxg4, Dc6 32. g5+, Ke5?

32..., Kg6 biedt veel meer weerstand!

33. Db2+

Beter 33. f3!

33..., Kf5 34. Dxf7, Kg4 35. Df6, Dd5 36. Df4+, Kh5 37. Kg2, Td1 38. Dh2+, Kg6 39. Dh6+, Kf5 40. Df6+, Kg4 41. Txd1

Zwart geeft op.

Zoals eerder al opgemerkt, de nivellering in de stand liet niet lang op zich wachten! Toch was dat strafpunt niet verdiend! Pim, want die was het, had zich goed geweerd, maar hij overzag in een vereenvoudigde stelling een kleine combinatie. Uit een

Damegambiet met Meraner trekjes ontspoon zich een voor wit niet onvoordelige positie. We pikken de draad op na zet 11 van zwart: 11..., c5

P. Kleinjan – A. v.d. Linden

12. dxc5, Lxc5 13. b3, De7 14. h3, Tac8
15. Lb2, La3

Zwart ruilt maar al te graag de zwarte loper.

16. Lxa3, Dxa3 17. Tac1, Da5 18. Db2, Lxf3 19. fxg3

Deze kleine vermindering van de koningsstelling gaat later een rol spelen.

19..., b4 20. Pe4, Pxe4 21. fxe4, Dh5 22. Kh2, a5 23. f4

De lente nadert, de ramen worden open gezet...

23..., e5 24. Le2, Dh4 25. Txc8, Df2+ 26. Kh1, Txc8 27. Txd7, Dxe3

Het moment van de "petite combinaison" nadert. Capablanca kijkt nog even van omhoog mee... Wit staat slechts iets gunstiger, hoewel hij een officier extra in de frontlinie heeft. Maar de bloetheid van de koning in de lente is bijna volledige compensatie voor zwart.

28. Dc2??

Nodig was hier 28. Dd2 en het loopt goed af. Nu niet meer!

28..., Dxb3+ 29. Kg1, Dxd7!

Het strafpunt is gescoord.

30. Db2, Dd4+ 31. Dxd4, exd4 32. Lc4, Kf8 33. Kf2, h5

De rest is onbegonnen werk, dus opgegeven.

En zo was het weer eens gelijk: 2-2.

De victorie begon bij Reinier Hoogeveen. Bij de 20^e zet stelde de tegenstander remise voor en weer deed zich het psychologisch te verklaren moment voor, dat daarna iets knapt in de concentratie toen dat – en volkomen terecht – werd afgewimpeld! We kijken even naar die stelling:

A. Zuurmond – R. Hoogeveen

20..., Lxe5!

Uiteraard.

21. Pg5, Lg7 22. Pxb7, Tfe8 23. De2, Ph6

Ook niet zo lekker! Wit kan verder met 24. Txb6, Lxb6 25. Pf6+

24. Pg5, Pdf5 25. Df3, Td7 26. Pe4, Dd8

27. g4, Pxd4 28. Lxd4, Txd4 29. Txd4, Dxd4 30. Txb6

Een beetje laat...

30..., Lxb6 31. Pf6+, Kf8 32. Pxe8, Kxe8

33. Dxb7, Dxb4+

Wit rekte de strijd nog zo'n 20 zetten, maar liet toch de eer aan Reinier.

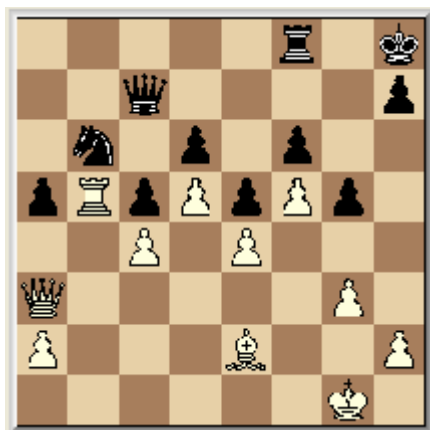
Pietrow bouwde de voorsprong uit door het eindspel af te nemen. Inzage van het formulier is mij niet gegeven. U moet het met deze blote mededeling doen!

Nog 2 borden waren in strijd verwikkeld, De Jong en Vrolijk, een aardig stel, dat wel.

In de aanhef is al verhaald over het ontbreken van Evert en na een half uur te hebben laten verstrijken, heb ik om moverende redenen, zelf de handschoen opgevat. Het werd een echt gevecht tegen de tijd, dat in totaal 64 zetten vergde. Met

zwart spelend koos ik voor de verdediging en wel in de stijl van Steinitz (alles op de 8^e rij!). Door alleen maar af te weren behoefde ik geen tijd te steken in het ontwerpen van een plan. Toch werd het tegen de 45^e zet lastig voor zwart, toen een pion achterstand moest worden toegestaan.

We komen er in na de 43^e zet.

Van Nieuwkerk – De Jong

44. Txa5

Wit heeft eindelijk zijn pion, maar had toch beter met de dame kunnen nemen.

44..., Tb8 45. Ta7, Dd8 46. Tf7, Pd7! 47. Da7, Pf8 48. Da3

48. Tg7!, De8 49. Df7 ...

48..., Kg8 49. Ta7, Db6 50. Kf2, Tb7 51. Ta6, Db1 52. Txd6, Dxe4 53. Txf6, Dd4+ 54. De3, Tb2 55. Ta6, h6

Zwart was aan zijn laatste paar minuten bezig, waar wit nog ruime bedenktijd had.

56. Dxd4, cxd4 57. Ke1, e4 58. Ta3, Pd7 59. Ta7, Pe5 60. d6, d3 61. d7, Pxd7 62. Txd7, Txe2+ 63. Kd1, Txa2 64. Te7, Txx2

Wit heeft het eindspel slecht gespeeld en zwart kansen gegeven. In de nu bereikte stelling zijn de winstkansen zelfs aan de zwarte zijde. Wit, kennelijk wat teleurgesteld, een beetje behept met twijfel misschien, vergat zijn tijdvoordeel en bood remise aan. Gezien de luttele seconden die mij nog restten, nam ik dat aanbod direct aan.

Als laatste kwam over de finish Olivier Vrolijk. Hij speelde met zwart een degelijke Caro Kann, waarin de tegenstander – met de gedachte aanval te krijgen - enkele pionnen offerde voor open lijnenspel voor de torens. Dat bleek een utopie te zijn... Het duurde wel lang voordat de Waddinxvener het bijltje er bij neergooide, maar het punt werd toch binnengebracht. Eindresultaat: een 5½-2½ zege, waarmee ons tweede uit de gevarenzone is en mag rekenen op een vervolgotreden in de eerste klasse het volgende seizoen.

De overige uitslagen in 1B:

Zwijndrecht 1 – Charlois/E. 2	2½-5½
Messemaker 3 – CSV 1	5½-2½
Rokado 1 – HZP Schiedam 1	3-5

De laatste uitslag is verrassend!

De stand na 5 ronden:

1. Charlois/Europoort 2	8	29
2. HZP Schiedam 1	8	25
3. Rokado 1	8	24½
4. Erasmus 2	6	20½
5. Zwijndrecht 1	4	18½
6. WSV 2	2	15
7. Messemaker 1847 3	2	14
8. CSV 1	2	13½

AUTOMATISMEN

“Opa!”

“Ngr..ngr..snurk..ngr”

“Opa!”

“Ja, wat is er? Schreeuw niet zo hard, ik slaap niet!”

“Opa, wat zijn automatismen?”

“Automatismen zijn zetten, of liever zettenreeksen, die je kan spelen zonder na te denken. Je herkent een patroon in een bepaalde stelling en de stelling speelt zich dan in feite vanzelf, automatisch.

“O. Kunt u daar een voorbeeld van geven?”

“Zet het bord maar op. 1. e4, e6 2. d4, d5 3. Pc3, Pf6 4. e5, Pfd7 5. Ld3, c5 6. dxc5, Lxc5 7. Pf3 en als zwart nu rokeert, krijg je het automatisme 8. Lxh7+, Kxh7 9. Pg5+ en nu a) 9..., Kg8 10. Dh5, Te8 11. Dxf7+, Kh8 12. Dh5+, Kg8 13. Dh7+, Kf8 14. Dh8+, Ke7 15. Dxc7# of b) 9..., Kg6 10. Dd3+, f5 11. Pxe6, Lxf2+ (11..., Pxe5 12. Dg3+ kost de dame) 12. Kf1, Db6 13. Pxd5 en wit wint grof materiaal (13..., Dxe6 14. Pf4+). Zo'n offer op h7 of h2 speel je min of meer automatisch.”

“En dan win je?”

“Nou, niet altijd. Het aardige van het schaakspel is, dat er altijd uitzonderingen zijn. Soms zit er een verdediging in, waardoor het offer niet opgaat. Laat me eens denken. Een paar weken geleden kregen we op de club de volgende stelling:

Wit had als laatste zet gerokeerd na lang nadenken en zwart had daardoor voorzichtig moeten zijn, maar hij speelde vrijwel onmiddellijk 1..., Lxh2+ 2. Kxh2, Pg4+ Nu kun je 3. Kg1 spelen, maar dan volgt 3..., Dh4 4. Te1, Dh2+ 5. Kf1, Dh1+ 6. Ke2, Dxc2 7. Tf1, Tfe8 en dat is voor wit geen leuke stelling. Dus 3. Kg3 Nu volgt op 3..., Dg5 4. f4, Dh5 5. Th1 en zwart kan opgeven. Zwart speelde dus 3..., De5+ 4. f4, Dxe3+ 5. Tf3, Dc5 (Zwart wil op 6. Th1, Lf5 kunnen spelen) 6. Th1, Lf5 7. Pe4, De7 8. Dc3 (het grappige is, dat wit nu degene is, die koningsaanval krijgt) 8..., Pf6 9. Pxf6+, Dxf6 10. Dxf6, gxf6 11. Lxf6, Te8 12. Kf2, b5 13. Ld3, Lxd3 14. Txd3, Te6 15. Tg3+, Kf8 16. Txh7 en zwart gaf op”.

“Opa, probeert u weer niet ons te vernachelen?”

“Hoezo?”

“Als zwart nu eens niet 3..., De5+, maar net als in uw voorbeeld 3..., Dd6+?”

“Dan speelt wit ook 4. f4. O, nee, dan verliest hij na 4..., Pxe3 wel erg veel materiaal en bovendien komt de e-lijn open. Goed, dan speelt hij 4. Kf3. Dat kost ook een kwaliteit, maar geen pion en hij krijgt een toren op de h-lijn.”

“Nee hoor! 4..., Ph2+ 5. Ke2, Pxf1 6. Txf1, Dh2! Hoe dekt u nou de g-pion? En waar blijft die toren op de h-lijn?”

“Hm, 7. g3 moet ik niet spelen wegens Lg4+ en 7. Kf3, Lg4+ 8. Kxg4, Dxc2+ zal wel op mat uitdraaien. Wacht eens, 7. f3, Dxc2+ 8. Tf2, Dg5, om g7 te blijven dekken. 9. Pe4, Lf5 10. Ld3, Lxe4 (er dreigde Pf6+) 11. Lxe4, f5 12. f4, Dh6 13. Lf3 (Ld3 is waarschijnlijk ook goed) 13... Tf7 14. Tg2, Te8 15. Dc4 en ik heb geen onmiddellijke winstvariant, maar het witte loperpaar is ontzettend sterk.”

“Opa, wij zijn overtuigd. Maar hoe ziet het nu precies met die automatismen?”

“Een automatisme zit in je hoofd en niet op het bord. En voordat je dat op het bord uitvoert, moet je wel even kijken, of het goed is, En doe me verder een plezier. Boven in dat kastje staat een fles. Als je daar een klein glaasje voor me uit wil schenken?”

“Opa, u probeert ons weer te vernachelen!. U weet, dat u dat van oma niet meer mag drinken!”

Jaap Staal

HET SLOT VAN DE INTERNE COMPETITIE IN ZICHT

12 februari kwam er een eind aan de twintig ronden tellende aanloop in de interne competitie. Rond 60 deelnemers hebben zich daarin uitgeput teneinde een plaatsje te verwerven in de afsluiting van het interne parcours: de A-finale, de B-finale of het sluitstuk, de C-finale.

Zoals mocht worden verwacht wisten de sterkste spelers dit slagveld te overleven en zij verwierven een startbewijs voor de A-finale. Nu zijn er in de elitegroep slechts 8 plaatsen beschikbaar, dus niet alle kanshebbers hebben hun deelnemersbewijs kunnen afhaken. Het ging deze keer in de voorronde om tenminste 12 partijen spelen. Niet een ieder heeft dit getal weten te vervolmaken. En dat hield in dat niet gespeelde partijen aan het einde van de voorronde werden ingewisseld voor 0 resultaten. Dat drukte dan het procentueel gemiddelde dat uit de wel gespeelde partijen was behaald. En tot de acht werden slechts toegelaten zij die op het beste gemiddelde konden bogen...

In de B-finale waren 20 plaatsen beschikbaar. En ook die werden bepaald door het behaalde gemiddelde. De overigen werden veroordeeld tot het uitkomen in de C-finale.

In de A-finale komen dit seizoen uit (in volgorde van gemiddelde en dat gemiddelde is ook weer bepalend bij het opmaken van de eindstand voor spelers die in punten gelijk eindigen):

1. Wirschell   2. Seeleman   3. Pietrow   4. Sturm   5. Staal   6. De Jager   7. Flanders   8. Verhoeven

Pietrow is de man die de vorig jaar behaalde titel verdedigt. Nieuwkomers in dit gezelschap zijn Seeleman, Flanders en Verhoeven. Ten opzichte van de vorige A-finale vervangen zij Kleinjan, van 't Hoenderdaal en Hoogeveen.

De B-groep is aangevuld tot 22 man. Dat vindt zijn oorzaak in het feit dat de geplaatsten Bongers en Van 't Hoenderdaal waarschijnlijk niet of nauwelijks aan

deelnemen kunnen toekomen. De B-groep is als volgt samengesteld:

1. De Jong
2. Weeda
3. De Kleijnen
4. *Bongers*
5. Helstone
6. Beerling
7. Pijpers
8. Kleinjan
9. Cogenbach
10. Van Rijn
11. De Korte
12. De Kroes
13. Ouwehand
14. Heemskerk
15. Mihailescu
16. Rook
17. *Van 't Hoenderdaal*
18. Steenbergen
19. Zuidmeer
20. Hoek van Dijke
21. Eimers
22. De Knecht

In de C-groep zijn ondergebracht:

1. Van der Kooij
2. Bosbaan
3. Van As
4. Bartel
5. Van Meerkerk
6. Hurkmans
7. Hesselmans
8. Simons
9. Ansem
10. Van der Velden
11. Heijm
12. Witvliet
13. Grootenboer
14. Nefkens
15. De Hoog
16. Hoogeveen
17. Talmon
18. Melis
19. Stolk
20. De Boer
21. Plantinga
22. Abendroth

- 23. M. Versluis
- 24. Mulders
- 25. Verstraate
- 26. Scheele
- 27. Doedens
- 28. De Graaf

De B- en C-finales gaan over 10 ronden, waarvan er in tenminste 7 moet worden uitgekomen, op straffe van bijtelling van een of meer nullen bij het niet behalen van dat minimum. De uitslag wordt weer bepaald op procentueel gemiddelde van het gescoorde aantal punten.

Alle drie finale eindstanden worden aan de KNSB meegedeeld ter verwerking in uw ELO rating!

Inmiddels is er al gespeeld voor de slotronden. Uit de A-finale een enkele partijstelling.

Uit **Sturm – Staal**, eerste ronde A-finale, na de 29^e zet van wit.

De zwarte koningsstelling staat onder druk. Wit beschikt over diverse dreigingen: Dh3 of g5 doorschuiven en wellicht daarna f6. Het beste antwoord van zwart in deze stelling is 29...., h6 Wit kan dan het beste voortzetten met 30. Ld2.

Mocht hij daarentegen zijn aanvalsplan willen uitvoeren met 30. Dh3 dan volgt 30...., Pc6! 31. Le4, Lc5 32. Lxh6, gxh6 33. Ld5+, Lf7 34. Txh6, d3+ 35. Kf1, Lxd5 36. Th8+, Kf7 37. Th7+, Ke8 38. Txd7, dxc2 39. Te1, Kxd7 40. cxd5, Pd4

en de winst kan zwart moeilijk meer ontgaan!

In de partij werd voortgezet met:

29...., g6 En dit vormde de inleiding voor de aanval van wit: **30. Dh3**

Zwart kan hier nog het best antwoorden met 30...., gxf5 Maar na 31. c5! (maakt veld c4 vrij voor de looper!) 31...., h5 (lijkt nog het beste) 32. Lc4+, Lf7 33. Txh5, Lxc4 34. cxd6, Pg6(?) 35. gxf5, Dg7 36. Dg3, Pf4 37. Dxc7+, Kxc7 38. Lxf4, exf4 39. Pxd4, a4 40. Kf2 en wit staat gewonnen.

In de partij koos zwart voor: **30...., Pxf5**

Er volgde: **31. gxf5, e4 32. Lxe4, Lc5 33. fxc6, d3+ 34. Pe3, d2 35. Lxd2, Dxd2 36. Ld5+** Zwart moet nu de dame afstaan, waarna na nog een aantal zetten wit het winnende punt liet aantekenen.

Ook in de partij **Seeleman – Flanders**, ook uit de eerste ronde, was er een memorabel moment in de strijd. Na de 21^e zet van wit ontstond de volgende stelling:

Zwart had zojuist met een toren een stuk geslagen op c5, Wit had de toren met de b-pion teruggenomen. Zwart vervolgde met **21...., Dxc5** en kwam na **22. Pxc4!** voor uiteindelijk onoplosbare problemen te staan.

Zijn kans had gelegen in:

21...., c3!! 22. Dd3, Td8 23. Tfb1, e4 24. Dg3, Dxc5 (24...., d3 25. Lxd3, exd3 26. Txd3, Txd3 27. Dxd3, Dxc5 28. Tb1 en wit heeft uitstekende kansen) 25. Tab1!, Pc6 26. Tb7

En ook hier weer een tweesprong:

26..., Td7 27. Txd7, Lxd7 28. Dc7! Leidt naar een gewonnen spel voor wit. Maar zwart heeft beter met:

26..., Df8! 27. Tc7, d3 28. Lxd3, f4!! En daarmee keren de kansen in het voordeel van zwart! 29. Dh4, Txd3 30. Txd3, exd3 31. Txc6, d2 32. Dh5, De7 33. h3, g6 34. Df3, Dd7! 35. Kh2, d1D (Misschien niet eens het beste) 36. Tc8+, Kg7 en zwart haalt de buit binnen...

INTERVIEW BART GIJSWIJT

Henk J. de Kleijnen

Een Sparta-fanaat, waarvan onze vereniging er (te) veel heeft. Kwam op zijn zestiende nog op een kinderkaartje Het Kasteel binnen, al moest hij zich daarvoor op zondag scheren. Vandaag de dag een sterke schaker die overigens slechts zo'n vijftien serieuze partijen per jaar speelt. Bart Gijswijt, oer-Schiebroeker en sympathisant-op-afstand. Hij zette destijds onze website op, volgt de verrichtingen van Erasmus met meer dan normale belangstelling en is donateur. Een introductie voor wie hem niet, of onvoldoende, kent.

Paspoort

Naam: Bernard Martijn (Bart) Gijswijt

Geboren: 13 juli 1977 in Rotterdam

Huidige woonplaats: Haarlem

Opleiding: Nederlandse taal- en letterkunde (voert desgevraagd de titel doctorandus)

Werk: Webredacteur/ communicatieadviseur aan de Universiteit van Amsterdam

Burgelijke staat: samenwonend

Sporten: vroeger (ook) korfbal, maar vooral schaken

Elorating: 2140 (was eerder 2178), naast FIDE-rating van 2243)

Beste prestatie ooit: Kampioen van RSR/Ivoren Toren

We praten na het ontbijt in Hotel Het Hoge Duin in Wijk aan Zee. Een inbreuk op zijn

vaste dagindeling, die op dit uur van de morgen de voorbereiding op een nieuwe partij dicteert. Het Corustoernooi is de laatste jaren het enige schaakevenement van formaat waaraan hij deelneemt en dat vraagt een serieuze aanpak. Na een korte aarzeling besluit hij om voor SV Erasmus een uitzondering te maken en met een interview in te stemmen.

Bart oogt bescheiden, heeft de neiging enigszins terughoudend te reageren, maar kan lyrisch worden als hij over zijn liefhebberijen praat. Dat geldt, inderdaad, ook voor voetballend Sparta. Zijn liefde voor deze club noemt hij een "familiezaak". Inmiddels heeft hij geen seizoenkaart meer, maar zijn ogen glanzen als hij terugdenkt aan de vele boeiende avonturen met de roodwitte Kasteelbewoners: "Ik heb alles intens meegemaakt. Degradatie, eerste divisie, nacompetitie. Heerlijk."

Ook het schaken werd hem bijna met de paplepel ingegoten. Al op zijn vierde jaar bewoog hij, niet-begrijpend, de stukken over het bord. : "Mijn broer Hans was er al mee begonnen en ik werd als het ware meegezogen. Eerder was, tijdens de befaamde match Fisher-Spassky in Reykjavik, de vonk al bij onze vader overgesprongen." In 1983 werd Bart lid van Schiebroek/Westen Regina. Het onbegrip voor het spel was omgezet in inzicht: "Ik werd meteen tweede bij de jeugd. Achter ene Ruth, dat vergeet ik nooit. Talent had ik zeker, dat valt niet te ontkennen." Het jeugdkampioenschap was dan ook een kwestie van weinig tijd en vanaf 1988 maakten de senioren kennis met zijn niet geringe kracht.

Veel ambities op de 64 velden had hij niet echt: "Ik vond het niet de moeite waard te proberen veel verder te komen." Korfbal – bij het Schiebroekse NIO – nam aanvankelijk ook de nodige tijd in beslag en verder studeerde hij fanatiek. Opmerkelijk was het wel, dat hij in 1995

naast zijn lidmaatschap bij SWR ging spelen bij RSR/Ivoren Toren. Kwalitatief sterker, wat zich ook vertaalde in een opwaartse elorating. Gaandeweg echter doofde het heilige vuur, vooral door zijn werk in Amsterdam.

In 2006 verhuisde hij naar Haarlem. Na een jaar lang aan hem te hebben getrokken kreeg HWP Haarlem het voor elkaar: Bart werd ingelijfd en speelt nu als kopman van het eerste in de derde klasse KNSB. Hij doet dat allesbehalve slecht – op het moment van schrijven van deze tekst staat er een score van 4 uit 5 achter zijn naam met een TPR van 2348.

Zijn schaakprestaties illustreren zijn talent, zeker voor wie zich realiseert dat hij per seizoen hooguit enkele handenvol serieuze partijen speelt. Een ‘toernooitijger’ is hij niet. Alleen Corus kan rekenen op zijn deelname. Enkele jaren geleden, uitkomend in groep 1, was hij dichtbij promotie naar Grootmeestergroep C. Maarten Etmans en Ted Barendse gingen hem toen net voor.

“Wat ik het mooie aan schaken vind? Het is een boeiende combinatie van wetenschap, van waarheidsvinding, van het voortdurend zoeken naar het beste. Winnen via een mazzeltje geeft veel minder voldoening.” Veel schaakboeken heeft hij niet, maar op dit terrein is hij wel erg enthousiast over de werken van de Russische speler-trainer Dvoretsky. Gevraagd naar een mogelijk voorbeeld onder de grootmeesters klinkt het na enige aarzeling: “Eerst helemaal niet. Ik vond Karpov bijvoorbeeld, hoe prachtig hij ook kon spelen, te saai. Later kwam er wel iemand, waar ik me inmiddels een beetje voor schaam. Kramnik namelijk, maar wel toen hij nog erg goed was en met Pf3 opende.”

Bart beschouwt zichzelf als een meer positionele speler, die zijn vroegere voorzichtigheid wat heeft afgeschud. Hij

zegt minder bang te zijn geworden om te verliezen en gaat complicaties dan ook niet zo snel meer uit de weg. Op dit punt herinnert hij zich, glimmend van plezier, een partij tussen Kasparov en Topalov, gespeeld aan het eind van de negentiger jaren: “Man, ik was er zelf bij. Een enorm tumult, een offerfeest van jewelste. Dat was zo verschrikkelijk diep en fraai allemaal, fantastisch...”

Peinzend zegt hij blij te zijn dat zijn speelsterkte, ondanks het geringe aantal gespeelde partijen, min of meer gehandhaafd blijft. Tijdens het Corusschaakfestival geeft hij zich volledig, maar: “Ik heb geen zin om er na deze tien dagen intens mee bezig te blijven.” Andere bezigheden leggen meer beslag op zijn tijd. Lezen, vaak in het Engels, niet zelden ook vertalingen van Russische klassiekers. Daarnaast vragen het zelf schrijven en zijn werk aan de UvA veel energie.

Neerlandicus Gijswijt koos tijdens zijn studie als specialisatie ‘taalbeheersing’. Daarin passen begrippen als argumentatietheorie, discussies over wat taalkundig wel of niet is toegestaan, drogredenen, redelijk en onredelijk. Na drie jaar studie kreeg hij voor het maken van zijn scriptie een stageplek op de UvA aangeboden. Dat bracht het maken van een nieuwsbrief voor alle medewerkers met zich mee. Een solo-job, waarbij alle facetten van het proces aan bod kwamen. Bart kon zich er volledig in uitleven en zijn activiteiten werden zo gewaardeerd, dat de stageperiode steeds weer werd verlengd. Zo arriveerde hij op het centrale niveau van de UvA, schreef het jaarverslag van de universiteit en kreeg tenslotte een vaste baan aangeboden.

Voor buitenstaanders is het interessant te weten dat hij een eigen weblog – zeg maar website – bijhoudt. Wie op de computer de voor Bart karakteristieke benaming ‘www.iamzero.nl’ inklopt, maakt kennis met zijn bijzondere taalvaardigheid. Bijna

dagelijks voert hij parels van proza in, vol spitsvondige, vaak op de actualiteit gebaseerde en voortreffelijk geformuleerde waarnemingen. Een aanrader!

HET VIERDE PROLONGEERT 2^E KLASSERSCHAP

In een spannende ontmoeting bleef maandag, 26 februari, het vierde meester over SO Rotterdam 5. Een belangrijke overwinning gezien de omstandigheid dat in deze op een na laatste wedstrijd in de RSB competitie een drietal clubs over 4 matchpunten beschikten en ons vierde team over een punt meer. Onder deze mededingers naar een degradatieplaats zuchtte met slechts 1 punt op het conto het Strijense "t Springende Peert 1. De Strijenaars krijgen weliswaar nog 2 tegenstanders uit de groep met 4 punten, maar dat vooruitzicht kan de Peerdenliefhebbers wel nog troosten mits zij maximaal succes oogsten, maar dat luidt dan tevens kommer en kwel in voor de verliezers van deze koene ruiters.

Na een snelle remise aan bord 1 (Frits Steenberg), waarin een Franse ruilvariant beide spelers weinig aanknopingspunten verschaftte, en stukkenruil inzicht verschaftte over de heilloosheid van een verdere voortzetting, werd een eerste voorsprong genoteerd door toedoen van Jan Kees Bartel (bord 4). Het hoe en waarom moet ik u schuldig blijven.

Vervolgens kreeg Kees Rook een opdringende Dymphy Heymans te bestrijden, waarmee niets ten nadele van haar wil worden gesuggereerd, maar zij manoeuvreerde dermate kundig, dat een verdwaalde zwarte toren werd belaagd en vervolgens een kwaliteit van Kees verloren ging en daarmee was in feite zijn lot bezegeld

Aan het tweede bord acteerde Ruurd Ouwehand. Het werd een Geweigerd Damegambiet, waarin zwart al op de

vierde zet Pb8 naar c6 dirigeerde, een voorstelling van zaken, die – denk ik – zelden ten tonele wordt gevoerd. Na vele voorbereidingen en het doorstaan van kleine schermutselingen, ontstond na de 25^e zet van wit de volgende stelling:

Zwart overschatte hier zijn mogelijkheden en verzwakte zijn koningstelling in ernstige mate met: **25... g7-g5.**

Wit greep onmiddellijk zijn kans:

26. f4xg5, Df6xg5 27. e3-e4, Pe5-f4

Er dreigt zowaar mat!

28. Tf3-g3, Dg5-h5 29. e4xf5, Tf8xf5

De toren verlaat de bescherming biedende 8^e rij...

30. Tb1-f1

De positie van zwart is moeilijk. Het paard kan niet terug naar g6, wegens ruil, gevolgd door Th3. Zwart besloot t ot het investeren van een kwaliteit met:

30... Tf5xe5 31. d4xe5, Dh5xe5

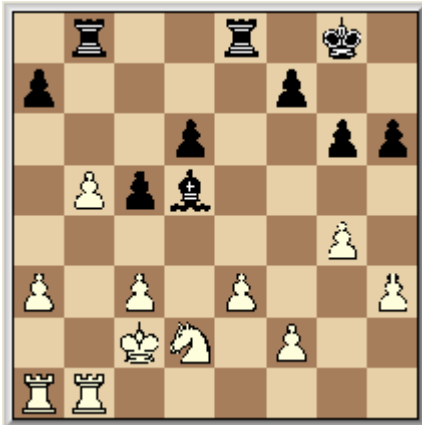
Wit heeft hier nu 32. Txf4!!, Dxf4 33.

Dc3+, e5 34. Tg8#. Maar het werd:

32. Dc3-e3

Waarna zwart opgaf.

De in de wedstrijdstand verkregen voorsprong werd weer uit handen gegeven, toen Leon de Kroes (bord 5). Uit een Konings Indisch verdedigde partij putte hij stellingsvoordeel, verspeelde daarna (tijdelijk) een pion, maar funest was dat bij het opjagen van de vijandelijke pionnenformatie op de andere vleugel hij een loper liet insluiten. Dat schouwspel vertoonde zich in de volgende stelling:

Leon zette voort met:

28...., Ld5-g2 29. h3-h4

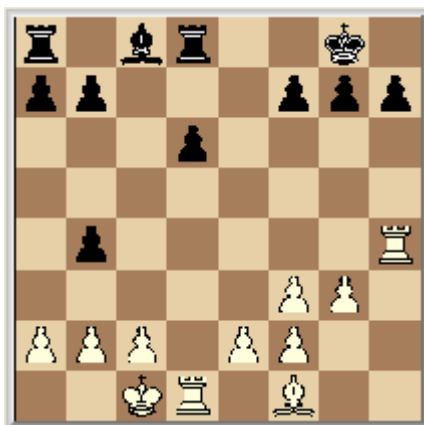
Nu moet hij voortzetten met 29...., Le4+ 30. Pxe4, Txe4 31. a4, Txc4 en de kansen zijn weer gelijk. Echter, hij vergiste zich met:

29...., Lg2-h3 30. Tb1-g1!

De loper is nu opgeschreven, omdat zowel f5 als h5 niet mogelijk is.

30...., Tb8xb5 31. Tg1-g3, Lh3xc4 32. Tg3xc4 En hij kwam het stuk achterstand niet meer te boven.

En weer werd de leiding heroverd en nu door toedoen van Patrick van der Velden, aan bord 8. Uit een witte Tango bouwde hij een mooie stelling op, die na 15 zetten uitmondde in een praktisch gewonnen eindspel:

Zwart kan zich nog verdedigen met 15...., a5 , gevolgd door Ta6, maar hij vervolgde met:

15...., Lc8-f5 16. Th4xb4, Ta8-c8 17. e2-e4

En moest toen ook het verlies van een tweede pion incasseren. Dit voordeel werd door Patrick bekwaam uitgebouwd en omgezet in een overwinning.

En nogmaals was ons team aan de leiding gekomen, met nog 2 partijen te gaan.

In het gevorderde middenspel was Jan de Korte in een, desgevraagd door mij volgens toeschouwers, mindere stelling terecht gekomen. Zelf was ik op dat moment niet gerust op mijn eigen kansen. De partij was te leuk om u die te onthouden.

De Jong – Boesten

1. e4, Pf6 2. e5, {d5 3. d4, d6 4. c4. Pb6 5. f4, dxe5 6. fxe5, Pc6 7. Le3, Lf5 8. Pc3, e6 9. Pf3

Zwart heeft hier keuze uit meer mogelijkheden: 9...., Lb4, 9...., Lg4, 9...., Pb4, 9...., Dd7 en 9...., Le7 Zwart koos bijna a tempo voor de meest logische:

9...., Le7

Wit kan hier kiezen voor de populaire voortzetting 10. d5, maar ging voort met het gebruikelijke:

10. Le2, 0-0 11. 0-0, f6

De grondpositie van het Vierpionnensysteem in de Aljechin Verdediging.

12. exf6, Lxf6 13. Dd2, De7

Met als grondslag druk met de zware stukken via de d-lijn. Zwart , daarentegen, moet beducht blijven voor doordrukken van d4-d5 en c4-c5. Zwart was kennelijk goed op de hoogte van de te bewandelen weg. Na lang wikken en wegen besloot ik af te zien van het normale 14. Tad1, Tad8 15. Dc1, h6 16. Kh1, Kh8 17. h3, Lh7 18. Lg1, Tfe8 19. Tfe1, Df7 met gelijke kansen.

14. c5

Dit houdt het risico in, dat het initiatief over gaat naar zwart.

14...., Pd5 15. Pxd5, exd5 16. Tae1, Le4 17. Lf2, Tae8 18. b4, a6 19. a4, Df7 20. b5, axb5 21. axb5, Pd8 22. Lg3, Pe6

Een lastig moment in de partij. Voor de hand ligt 23. Pe5, De7 24. c6, bxc6 25. bxc6, maar het stellingsvoordeel is gering. Ik besloot, opnieuw na wikken en wegen, en wetende dat risico's werden ingebouwd, tot:

23. b6?!, Lxf3 24. Txf3, Pxd4 25. bxc7

De consequentie, wit geeft een kwaliteit, maar heeft een angel in de zwarte stelling. Wait and see....

25..., Pxf3+ 26. Lxf3, Txe1+ 27. Dxe1, Ld4+ 28. Kh1

Nu is 28..., Lxc5 29. h4 (Safety first!) 29..., Lb7 30. Db4, Lxc7 31. Dxc7, Lxg3 32. Lxd5, Dxd5 33. Dxd5+ wel voldoende voor remise.

28..., Kh8! 29. Ld6, Te8

Hier had ik mij in moeten laten op het logische 30. Dd1, Lf2 31. Lg4, Lxc5 32. lxc5, Dxc7 33. Lf2, Td8, maar ik meende iets spectaculairs te zien en liet mij daar – geheel ten onrechte – door leiden:

30. De7?

Zwart kan rustig aannemen: 30..., Txe7 31. Lxe7, Df5!! , gevolgd door Le5 en wit staat verloren. Ook 31..., De6 leidt tot winst voor zwart. Zwart was kennelijk overbluft en vond na lang nadenken de oplossing niet.... Althans niet de gemakkelijkste.

30..., Dg6 31. g3, Db1+

Ook nu kan zwart de dame nemen met 31..., Txe7 32. c8D+, Te8 33. Dd7, Ta8 en wit staat voor een hopeloze opgave.

32. Kg2, Dg1+ 33. Kh3, Df1+ 34. Lg2, Df5+ 35. g4, Dc8 36. Df7, Te3+ 37. Lg3, Lxc5 38. Lxd5, Te7 39. Lxb7, Txf7 40. Lxc8, Lb6 41. Le6!, Txc7 42. Lxc7

Een benauwde ontsnapping naar remise!

Het wachten was nu op de ontknoping aan bord 3. En die verliep plotseling in ons voordeel. Op het moment dat Jan de Korte een prima, toch wel gewonnen, eindspel in handen had, was de witspeler door de toegemeten tijd heen (5-3).

De overige uitslagen in die voorlaatste ronde:

't Springde Peert 1 – Moerkapelle 2	3-5
Sliedrecht 2 – Papendrecht/A. 1	5-3
IJsselmonde 1 – Groenoord 2	5-3

De stand:

1. Sliedrecht 2	12	29 K
2. Papendrecht/Albl. 1	8	26½
3. Erasmus 4	7	26½
4. IJsselmonde 1	6	23½
5. Moerkapelle 2	6	23½
6. Groenoord 2	4	23½
7. SO Rotterdam 5	4	19
8. 't Springende Peert 1	1	20½D

OOK IN DELFT GEEN PUNTEN VOOR HET EERSTE

De zesde ronde van de KNSB-competitie bracht ons eerste opnieuw geen soelaas. De uitwedstrijd, op 3 maart, tegen het hoog genoteerde DSC 2, was op voorhand al geen gemakkelijke opgave. Toch is er hard gestreden voor een goed resultaat. En dat had, hoewel de uitslag anders doet vermoeden, best binnen de mogelijkheden gelegen, ware het niet dat enkele kansen daarop bleven liggen.

Tot een snel vergelijk werd gekomen aan bord 2, waar Arnaud Wirschell na 21 zetten remise offereerde aan Ted Barendse. De Siciliaan leek daarop al snel af te stevenen, toch kreeg wit enig initiatief en mocht hij bogen op een wat betere pionnenstelling. Daarna liet wit zwart terugkomen in het spel en kwam het tot een puntdeling na 21 zetten van zwart:

Wel wat vroeg, maar waarschijnlijk terecht.

Jaap Staal moest het opnemen tegen een oud clubgenoot uit de Charloistijd, Leo Hofland. Leo, nog altijd een plus 2200 man, kon het Jaap in het begin maar niet moeilijk maken uit een Hollands verdedigde stelling. Even zag het er naar uit, dat de pionnenstelling over de gehele breedte in elkaar verstrengeld ging raken. Toch wist Leo een gaatje te forceren met zijn 20^e zet: c6-c5

Wit staat hier nog steeds behoorlijk. Er volgde:

21. bxc5, Tc8 22. Ted1, Lxc5 23. Lxc5, Txc5 24. e4

Dit belast de witte stelling te zeer. Met 24. e3 had wit nog steeds niets te vrezen.

24..., fxe4 25. Lxe4, Dc8 26. Le2, Tc6

Wit kwam hierna onder drukte staan en ging daaraan, mede geplaagd door gebrek aan tijd, uiteindelijk ten onder.

Jan Seeleman vond de weerlegging van de Schliemann-verdediging, een variant uit het Spaans, maar verzuimde de opening met materieel voordeel naar zich toe te trekken. Het had hem een koninklijke onderscheiding kunnen opleveren tegen Richard Oranje!

Seeleman – Oranje

1. e4, e5 2. Pf3, Pc6 3. Lb5, f5

Dat is de uit het verre verleden stammende gambietzet, afkomstig van Jaenisch en uitgemolken door Schliemann.

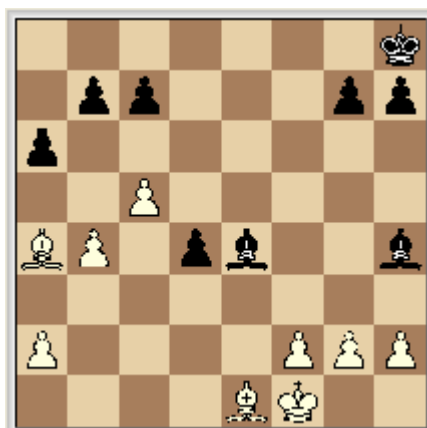
4. Pc3!, fxe4 5. Pxe4, Pf6 6. Pxf6+, Dxf6

Dit staat als niet goed te boek! Gedwongen is in feite 6..., gxf6 7. d4, d6 8. d5, a6 9. Le2, Pe7 10. Ph4, c6 11. Lh5+, Kd7 12. dxc6+, bxc6 13. c4 met duidelijk voordeel voor wit.

7. De2, Le7

En nu had wit pion e5 kunnen winnen...

Na **8. d3, Pd4 9. Pxd4, exd4** kwam zwart tot voldoende tegenspel. Na afruil van veel zwaar geschut kwam na 25 zetten dit eindspel op het bord:

Zwart dichtte zich toen kansen toe, gelet op zijn vrije d-pion. Maar dat berust op een misvatting, het is juist wit die nog kansjes heeft op winst! Maar die zijn niet overtuigend aanwezig, dus de partij mocht zich terecht in een onbeslist verheugen.

Pieter Sturm speelde een prima partij tegen Dolf Beltz, oud Spijkenisselid. Een Franse Verdediging, met de Tarraschvariant 3. Pd2, leverde Pieter enig voordeel op,

waarna wit trachtte in het middenspel wat tegenspel te krijgen, tegen veel tijdsinvestering. Dat wilde toch niet concreet worden en na 15 zetten kwam de volgende stelling op het bord:

Wit zette hier voort met:

16. Pfe5, Lxe5 17. Pxe5, Pxe5 18. dxe5, Dxe5 en meende toen voordeel te kunnen halen uit:

19. Lb6 Zwart riposteerde met **19..., Tf7 20. Tfe1, Dxb2 21. Lxc7, Dxf2+ 22. Kh1**

En dan is hier zwarts moment van triomf zichtbaar, althans voor de omstanders... namelijk **22..., Pc3!!**

Wat rest wit dan nog? We bezien:

- a. 23. Lb6, Dxe1+ 24. Txe1, Pxa4 25. Tc1+, Kd7 26. Td1+, Ke8 27. Txd8+, Ke7 28. Tb8, Pxb6 29. Txb7+, Pd7 en zwart wint;
- b. 23. Lg3, Dxe1+ 24. Txe1, Pxa4 25. Tc1+, Kd7 26. h3. Tc8 en zwart wint;
- c. 23. Le5, Dxe1+ 24. Txe1, Pxa4 en zwart wint;
- d. 23. Lxd8, Dxe1+ 24. Txe1, Pxa4 25. Lh4, Pc3 en zwart wint...

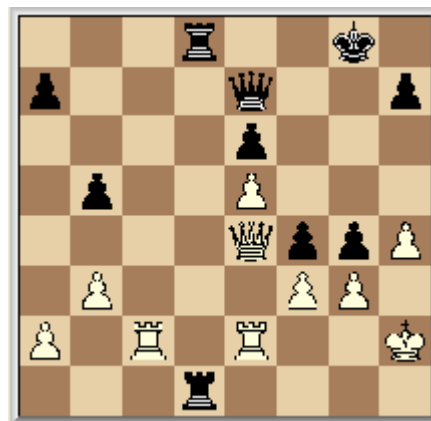
Zo ging het dus niet... Het werd:

22..., Txc7 23. Dxe4 en na 44 zetten werd met remise besloten.

Henk de Kleijnen trof Frank van Zutphen. Frank, Steinitziaan, die de overstap naar Erasmus op het laatste moment niet deed, was die dag invaller. Het werd een mooie strijd, waarin Frank aan het einde nog leek

te zullen slagen, maar het bleef – omdat hij iets miste - bij lijken (Wees gerust, niet zo een die men in kasten pleegt aan te treffen!). Het werd, via een kleine omweg, toch weer Frans. Henk was vergevingsgezind en bood na 21 zetten aan de vredespijp te willen roken. Frank is niet zo'n pijproker, die knokt partijen liever tot de laatste pion sneuvelt, door.

Na 34 zetten (van wit dan) ontstond deze fraaie stelling:

34..., fxc3+

Frank's eerste missertje! Hij verkeerde hier, zoals gewoonlijk, al vele zetten in hevige tijdnood! Na **34..., T1d4!!** is het uit. **35. Dc6, fxc3+** dan keuze:

- a. 36. Kg2, Tf8 37. fxc4, Dxh4 38. Dxe6+, Kg7 en zwart wint;
- b. 36. Kxg3, gxf3 37. Th2, Dg7+ 38. Kf2, Dxe5 en zwart wint....

Echter, voortgezet werd met:

35. Kxg3, T1d4 36. Dc6 (Beter 36. De3 maar ook niet voldoende) **36..., gxf3 37. Te4, Dg7+ 38. Kh3, Txe4??**

Frank's tweede missertje! Winnend is: **38..., f2!!!**

Nu liep het met een sisser af:

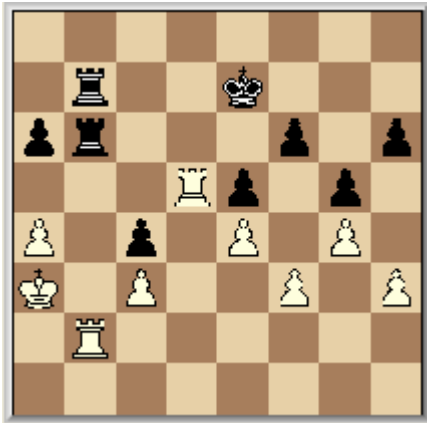
39. Dxe4, Tf8 40. Tf2, Tf5 41. Txf3, Txf3 42. Dxf3, Dxe5 43. Da8+

Remise....

Cander Flanders, de vervanger van Joop van 't Hoenderdaal, hield goed stand tegen Anema, aan bord 8. Het werd een moderne Siciliaan met 3. Pc3 en 4. Lb5, gevolgd door ruil op c6 van het daar residerende paard. Wit houdt dan de

gehele partij pion d6 onder schot. Zwart rest dan niet anders dan dat ding verdedigen. En zo ging het dan vele zetten lang. Na urenlang vergeefs proberen van wit en bekwaam beantwoorden van zwart kwam deze slotstelling op het bord:

Cander bood hier remise aan, omdat hij bang was, dat wit nog gevaarlijk zou kunnen worden met de a-pion. Analyse wijst uit, dat het gevaar er wel zou zijn, maar niet zou kunnen doorslaan in winst voor wit. Uitgangspunt is hier Tb4 spelen met wit. Ruilen (Txb4, cxb4, c3) leidt tot een race met die a-pion, maar zoals gezegd, winst valt voor wit niet aan te tonen.

Resteren de partijen, die aan het einde van de match nog voor ons verloren gingen. De Jager, bood met zwart tegen Buzing, na 15 zetten remise aan in de volgende stand:

Wellicht wat voorbarig! Wit heeft immers enkele voordeeltjes: het loperpaar en een vrije b-lijn. Nadeel: de tripleur op c.

Al met al kan de partij zeker wel remise worden, maar er zijn nog veel klippen te omzeilen! Dat lukte Leo niet na:

16. f4, e5 17. fxe5, Pg4 18. Tf1, Txf1 19. Lxf1, Pxe5 20. Lf4, Lf5 21. Kd2, Pd7 22. Ld6, Pf6 23. Ld3

Hier besloot Leo tot:

23...., Le4

In het vervolg slaagde wit er in een toren op b7 te plaatsen en zijn koning te laten binnendringen via de koningsvleugel naar het centrum om achter de zwarte linie dood en verderf te laten zaaien. Leo moest toen capituleren.

Een prachtig slot had gevormd (en dat voor de liefhebber, die het panorama in zijn geheel aan zich voorbij wil laten trekken): 23...., Pe4+ 24. Lxe4, Lxe4 25. g4, Lf3 26. g5, Te8 27. Tb1, Te2+ 28. Kd3, Te8 (er dreigt loperverlies via torenschaak en nog eens op f8) 29. Tb7, a6 30. a4, h6 31. gxh6, gxh6 32. Tc7, Te4 33. Tc8+, Kh7 34. Txc6, Txa4 35. Kd2, Le4 36. Le5, a5 37. Tf6, Tc4 38. c6, d4 39. c7, dxc3+ 40. Ke3, Lxc2 41. Tf4, Tc6 42. Tf8, Lf5 43. Txf5, c2 44. Lb2, c1D+ 45. Lxc1, Txc1 46. Tf7+, Kg6 47. Td7, a4 48. Ke4, a3 49. Td3, a2 50. Ta3, Txc7 51. Txa2....

Ja, eindspelen zijn de moeite waard en bekronen vaak je hele prestatie!

Tot slot de andere Leo, Leo Verhoeven. Hij botste op Kim Meulenbroek. Ook hier een Siciliaan, met een Najdorf. Het ging al die tijd gelijk op, maar tenslotte was Leo wat te passief met het weinige materiaal dat nog restte en dat bestond uit een K+T en nog wat boeren in het veld. Daarmee dolf hij alsnog het onderspit. Waarom ik u verder niet wat voorschotel? Leo zou in de verzekeringsbranche moeten gaan! Hij is geweldig in de kleine lettertjes! Zo klein, dat hij ze zelfs nog afkort! Tot gepriegel.... Maar geloof mij, hij heeft heus verloren!

De uitslag werd hiermee bepaald op 5½-2½ in ons nadeel. We kunnen nog steeds

op niet meer dan 4 wedstrijdpunten bogen. Er resten nog 3 ontmoetingen en die zijn van beslissend belang voor wat betreft een mogelijke degradatie naar de RSB. Tegen Souburg (3 punten) , thuis op zaterdag, 24 maart, is de eerste afspraak. Het is te hopen dat we dan meer inspraak zullen hebben! Dan rest nog een uitwedstrijd naar Axel (Landau, ook 3 punten) en tot slot een thuiswedstrijd tegen De Pion 2 (7 punten).

ERASMUS 2 REKENT AF MET ZWIJNDRECHT 1

De laatste loodjes wegen meestal het zwaarste, dat mag dan op 26 maart waar zijn als we de gedoodverfde titelkandidaat Charlois Europoort 2 te gast zullen hebben, maar die stelregel gold niet voor de uitwedstrijd naar Zwijndrecht.die daaraan vooraf ging op 9 maart.

Toch was de overwinning uiteindelijk nog zwaar bevochten. Het complete tweede verzamelde zich in de heksenketel van de Zwijndrechtse jeugd, die zich tussen het schaken uitleefde in kendo- en jiu jitsu technieken. We waren er dan ook al vroeg, want je moet je in alle rust voorbereiden op heil en onheil die je te wachten staan.

Deze voorbereiding gold niet voor de gastheren; zij lieten ons warmlopen en warmlopen, maar betraden niet op tijd de arena. We zijn dus maar in berustende pose achter de stukken gekropen. Wie er niet was, op tijd dan, Andrzej Pietrow. Bij het rond van de vele rond points in Zwijndrecht was hij afgedwaald naar het centrum in stede zich te wenden naar de Benedenlindtsedijk, waar wij ons hadden verzameld. Maar het kwam toch weer op zijn pootjes terecht en ik kon mijn trainingsbroek weer aantrekken.

De aankondiging, dat na negen uur het rookgerei tevoorschijn mocht worden gehaald, werd met afgrijzen begroet. In een beladen schaakatmosfeer dienen dodelijke omstandigheden te worden vermeden! Pietrow was toen nog niet binnen, de hem later toevertrouwde wetenschap, dat hij

niet steevast naar buiten behoefde te lopen, monterde hem zichtbaar op...

De wedstrijd verliep voorspoedig, naar het scheen in ons voordeel. Hoogeveen was al snel klaar. De tegenstander raakte na de opening in stukkennadeel en gaf respectvol op. Pietrow, versterkt met asbak aan zijn zijde, beproefde een hem bekend recept en stond er prima voor. Het wachten was op tastbaar resultaat. Dat resultaat kwam er ook, maar dan aan de andere zijde! Andrzej sloeg een stuk met een pion in plaats van met een stuk terug en dat kostte hem prompt een kwaliteit. Dat manco kwam hij niet meer te boven.

De tegenstander van Flanders, aan bord 2, ging over tot een stukoffer na 16 zetten:

17. Pxf6+?!

Hier was ook nog 17. Pf6+. gxf6 18.Dg4+, Kh7 19. Lxf6, Tg8 20. Dxe4+, Tg6 21. Dxa8, Txf6 22. De4+, Tg6 Zwart heeft ook dan enig voordeel, maar bewijs moet nog worden geleverd!

17...., Kh7 18. Dh5, g6 19. Dg4, Le7

Keuze: 19...., f5 20. Dg5, Te8 21. Pg4, fxc4 22. Dxc4, Le5 23. c3, Lb7 24. Ted1, Df7 25. Td2, Ld5 26. Lg3, Lg7 27. Dh4+, Kg8 28. Ld6, Tac8 29. Lf4, Df5 30. Tad1, a5 met goed spel voor zwart.

20. Lg3

Beter: 20. Lxe7, Fxe7 21. Dxe4, Ta7 22. Pxf7, Txf7 23. De5, Df6 24. Dxf6, Txf6 met ongeveer gelijke kansen,

20...., e5 21. Dxe4, Lb7 22. Dxe5, Dxe5 23. Lxe5, Kxh6

het materiaal beschouwend, heeft wit 3 pionnen voor het stuk. Dat bleek in het vervolg voldoende voor remise..

De vierde man, die de eindstreep bereikte was Arie Heemskerck. Hij behandelde het aangenomen damegambiet net iets beter dan de witspeler, maar gaf hem gelegenheid een stukoffer te brengen in deze stand:

14. Pxb5!, axb5 15. Lxb5+, Kf8 16. Lxe5, Lb4+ 17. Kf1, Dxd1+, Txd1, f6 19. Lc3

Tot zover goed, maar toen pakte zwart een pionnetje met

19...., Txa2...

Beter: 19...., Lx3 20. a4, Lb3 21. Td7, Kf7 22. Pd5, Lxd5 23. exd5, Thd8 24. d6, Txd7 25. Txd7, Pg6

20. Lc4!, Lxc3 21. Lxa2, Lxb2

En toen was het zeker niet duidelijk! Maar het lot was Arie goed gezind:

22. f3, Le5 23. Kf2, Pf4 24. Pg3, Kg7 25. Td2, Lc3 26. Tc2, Ld4 27. Ke1, Td8 28. h4, Pd3+ 29. Kf1, Pb4 30. Tc7, Pxa2 31. Txe7+, Kf8

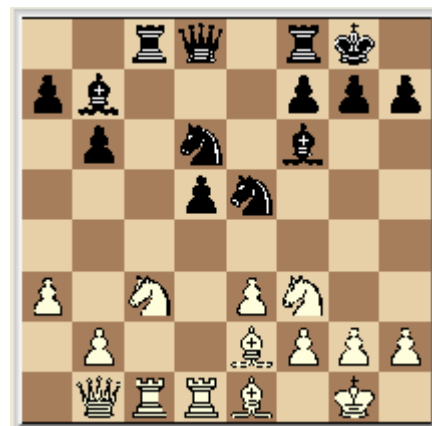
En toen wierp wit zich voor de trein met:

32. Tc7, Le5...

Hij gaf op. Aan stukverlies is niet te ontkomen, omdat 33. Ta7, Lxg3 34. Txa2, Td1+ ook Th1 nog om zeep helpt en voorts Lc8 gedekt kan worden na Ta8 met Tc1.

Vrolijk voerde een Trompowski tot mat. Dat gebeurde met behulp van een toren op Tg8, gesteund door een paard op f6, op een moment dat de zwarte koning zich moederziel alleen op h8 had genesteld.

En zo waren we beland bij een 3½-1½ voorsprong. Daarna werd de stemming wat minder uitbundig. Pim Kleinjan zat tegenover de sigarenmaker en die bleek het schaakhandwerk ook goed te verstaan. Uit een Dame Indisch verdedigde partij kwam een los centrumpionnetje onder druk te staan en ging verloren.

Stelling na 17 zetten van wit. Goede raad is hier al duur. De pion op d5 is onverdedigbaar vanwege het boerenvenijn op e3, dat wacht op het opstomen naar het volgende veld.. Zwart koos uit vele minderwaardigheden:

17...., De7 18. Pxd5, Lxd5 19. Txd5, Txc1 20. Dxc1, Tc8 21. Dd1, Pe4

Er kan nog worden geschaakt door zwart, maar van harte kan dat niet meer gaan. Aan de minusstand werd toegevoegd de niet te vermijden sigarenrook. De afloop is dan te voorspellen... 3½-2½. Bongers kreeg daarna een remise aanbod, maar Evert moest vrezen voor de invloed van het uurwerk. Arend moest deswege voortgaan op zoek naar het winnende zetje.

Eerst Evert, want die liet uitslag nr. 7 aantekenen! Hij speelde de doorschuifvariant van het Frans, liet zwart aanmodderen op zijn damevleugel en zocht naar mogelijkheden in de tweede helft van de partij los te branden tegen de zwarte majesteit. Dat zoeken duurde eindeloos en soupeerde tijd en nog eens tijd na 18 zetten was hij al aan de laatste minuutjes toe...dus niets aan de hand!

Wit staat al niet lekker en de klok tikte onhoorbaar voort en voort. Eindelijk viel een besluit:

**19. Tc1xc4, Lb5xc4 20. Dd3-e3, Db6-a6
21. Pd2-c1, Pe7-g6 22. a2-a3, Lb4-e7 23. h2-h4, Lc4-f1**

Ook zwart wil een kop laten sneuvelen met Lh3 en Df1...

24. h4-h5

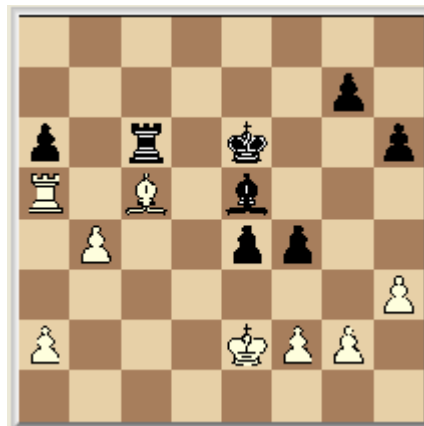
De onverstoortbaarheid zelve!

24..., Pg6-f8 25. Pc1-b3, Lf1-c4 26. Pb3-d2, Lc4-b5 27. Ta1-b1, Lb5-d3 28. Tb1-d1, Ld3-b5 29. Pd2-b3, Da6-a4 30. Pf3-d2, Tc8-c2 31. Td1-b1, Da4-a6 32. Pb3-a1, Tc2-c8 33. Pd2-f3

Er stonden nog 14 seconden op zijn klok en Evert bood remise aan!!! Zwart zag daar van af... en deed een loperzet, die door Evert niet meer werd genoteerd. Het verdere verloop kan ik dan ook niet meer ophoesten, maar wel dat de 35^e van wit werd gedaan met een restant van 2 seconden. Daarna verzonk Evert weer in gebruikelijk gepeins. De wedstrijdleader stond er bij en liet Evert niet zijn notatie in orde brengen. Evert had daar uiteraard zelf ook geen behoefte aan. De ironie wilde, passend voor Lof der Zotheid, dat zwart hevig begon te knoeien en wit erin slaagde zijn d-pion op de c-lijn te krijgen. Die meerderheid op de damevleugel promoveerde tot niet in te halen pion en besliste de pot in het voordeel van wit! En zo kwamen we via een zwijntje in Zwijndrecht toch op 4½-2½ en was het wachten nog op Arend.

Na 39 zetten was er een stelling ontstaan met meerderheden aan beide zijden,

gesteund door lopers van gelijke kleur en aan beide kanten een toren. De koningen zweefden in het midden van het bord.

Hier bood wit remise aan, maar Arend staat beter en Evert was nog in hoge nood, dus doorspelen! In het vervolg slaagde zwart er niet in zijn mogelijkheden te benutten. Er volgde eerst:

39..., g7-g5 40. f2-f3(?), e4-e3 41. Ke2-d3, Le5-d6 42. Kd3-e2, Ld6xc5 43. b4xc5, Ke6-d5 44. Ke2-d3

Tot zover in orde, maar hier kreeg zwart de kans om winst te bewerkstelligen met:

44..., Txc5 45. Txa6, Tc1 46. Ta5+, Kc6 47. Ta6+, Kc5 48. a4, Td1+ 49. Ke2, Tg1 50. Txh6, Txg2+ 51. Ke1, Tf2 52. a5, Txf3 53. a6, Tf2 en zwart gaat winnen.

De partij ging een andere weg met als resultaat dat zwart alsnog het punt moest inleveren: 4½-3½. Terug naar Rotterdam, hier en daar wat schakers afleveren.

HET 5^e STAAT WEER MET BEIDE BENEN OP DE GROND

Peter Hurkmans

Op een zeker moment werd met enige trots door het team gezegd: het 5^e heeft de beste score van alle Erasmus-teams. De score was na de 4^e ronde: 6 uit 4. Daar is een beetje de klad in gekomen. De score is nog steeds 6, maar nu uit 6 wedstrijden.

We hebben dus de laatste 2 wedstrijden verloren. Beide tegenstanders waren simpelweg te sterk voor ons. Deze tegenstanders waren op 7 februari SO

Rotterdam 4 (6½-½) uit en op 5 maart thuis RSR Ivoren Toren 4 (2½-5½).

In de laatste wedstrijd maakte Theo Grootenboer verdienstelijk remise aan bord 1. Herman Beerling verloor. In de vorige ronde was al aan zijn mooie record van 4 uit 4 een einde gekomen. Jan van der Kooij verloor ook; de jaartjes gaan tellen.

John Helstone won overtuigend. Peter Hurkmans had een vluchtveld gezien. Hij deed een tussenzetje, waarbij dat bewuste veld kwam te vervallen. Dat had hij nou net even over het hoofd gezien. Verlies dus. Lucian Mihailescu verlor ook.

Misha Zuidmeer kreeg remise aangeboden. Hij schakelde de teamchef in. Deze dacht in het belang van het team te handelen om door te laten spelen. Het pakte verkeerd uit. Misha verloor. Het overleg met een teamleider is een sportief gebaar, immers bij verlies kost het ELO-punten. Tenslotte, Jan Hoek van Dijke won op mooie wijze zijn partij. Het is niet eenvoudig te winnen met een dame-toren-3 pionnen tegen de ander met dame-toren-4 pionnen. Doch Jan fikste het!

De laatste ronde spelen wij tegen Sliedrecht 3, dat nog geen enkel puntje heeft gehaald. Aldus eindigen we in de middenmoot. Daar horen wij ook thuis. Er zit voor dit team niet meer in.

WINST DERDE TEAM

Jaap van Meerkerk

Ons 3^e team is er de laatste wedstrijd van dit tot dusverre wat teleurstellende seizoen in geslaagd weer eens een klinkende prestatie neer te zetten. Tehgen het 4^e team van Messemaker 1847 traden we zeer geconcentreerd en gemotiveerd aan ons er van bewust dat het erom ging spannen. Wij wisten ons gehouden de dreigende eindklassering een draaglijker aanzien te geven, een hogere notering, aan onze stand verplicht.

Zonder Jan van Rijn, maar met de in vorm zijnde Ruurd Ouwehand, arriveerde het Erasmusteam opvallend vroeg in het luxueuze sportcentrum De Mammoet (Gouda), waar de schaakzaal net achter de damesdansruimte en tevens achter de bar is gesitueerd. Dus, nadat we Rutger ook zover hadden gekregen zich los te maken van de kleine ramen met uitzicht op de ritmische bewegingen van jonge damentjes en zich haar de schaakruimte te begeven, zat ons 3^e team alras in opperste concentratie op zoek naar de laatste kans op revanche.

Hidde (“Ja, ik wil snel winnen dan kan ik aan de sigaret en het bier”) en Henry (“Het maakt me niet uit in welke klasse ik speel, als we maar plezier hebben”) hadden al snel het volle punt en even later volgde Rutger, die al heel snel met zijn koningin bij de vijandelijke koning ging buurten, en Jaap, die een vlotte aanval in het damegambiet kon opzetten en snel materiaal won: 0-4 dus.

Het werd zelfs 0-5 door Daan (“Jaap, we blijven toch wel als team gezellig bij elkaar, hè!!!, anders...”) En maar dreigen; deed ze dat maar aan bord 8.

En het werd zelfs 0-6 door Peter aan bord 1. “Ik sta niet al te best”, dacht ik hem te horen mopperen, maar wel glimlachend langs slenterend nabij de bar, terwijl ik gezellig met mijn tegenstander over de partij nababbelde. Eerder op die avond maakte ik me best wel zorgen om Peter. Hij wilde niet eens praten over die 4-0 nederlaag van Sparta. Oei, helemaal de kluts kwijt. Hoe kon ik zo stom zijn hem aan bord 1 te zetten? Ik had beter moeten weten. Een beetje wakkere coach verwerkt voetbaluitslagen in zijn opstelling... Even later zie ik Peter met 3 verbonden pionnen + paard smullend zijn tegenstander wegschuiven.

Toen moesten we dan toch het eerste puntje inleveren: Bram (“Jaap, wegwezen, je zit aanmijn bord”) kon aan zijn bord 6 met zwart het toreneindspel met 1 pion

minder en afgesloten koning nooit remise houden. Ruurd aan bord 4, had dus helemaal geen gemakkelijke avond. "Hier is de ratinglijst van onze tegenstanders. Dus moet voor ons met gemiddeld 150 ratingpunten hoger toch geen probleem zijn". Arme Ruurd. Hij moest echt knokken om het volle punt pas heel laat binnen te halen. Tegenstander veel taaier dan gedacht, maar Ruurd klaarde het karwei. En zo pletten wij Messemaker 4 met maar liefst 1-7.

Een raar team, dat 3^e. Maar wel klasse. En gezellig...

HET VIERDE BEVESTIGD

Voor de uitwedstrijd op 20 maart naar Papendrecht/Alblasserdam 1 stond ons vierde derde op de ranglijst. Na de wedstrijd (verlies met 5-3) stond het vierde vierde en was de hoop om als tweede te eindigen vervlogen. Toen was de vraag: wordt het vierde nu nog vijfde, omdat nog enkele concurrenten rond die in het geding zijnde plaatsen elkaar nog het vel over de neus moesten halen. Een daarvan slaagde onze droom toch nog derde te worden te laten vervagen tot volgend jaar. Het was IJsselmonde, dat zich nog langs ons team omhoog wrong. Maar uiteindelijk is het resultaat, dat het vierde vierde is geworden. Een toegekende rangorde is er tenslotte niet voor niets!

De club Papendrecht/Alblasserdam is ondergebracht in een heus Denksportcentrum in Papendrecht. Mooie tafels, overdekt met tafellinnen! Prima stoelen, prima ontvangst (Jammer alleen weer zo'n mededeling: 22.00 uur paffen geblazen..., daarvoor naar buiten. Wat doen ze bezoekende clubs toch aan met hun interne afspraken? Bij officiële wedstrijden behoort roken verboden te zijn! RSB, let op uw saeck!). Het parkeerterrein stond berstensvol, maar gelukkig is er dan nog de toevlucht in benarde omstandigheden: de kerk, het

plein daarvoor bleek nog wel ruimte te bieden voor verdreven automobilisten.

Het wedstrijdverloop gaf ons weinig hoop. Patrick van der Velden (zwart, 8) ging al spoedig kopje onder. In 20 zetten was zijn lot bezegeld, toen hij een toren zo plaatste, dat hij van het bord werd genomen... Ook Jan de Korte (wit, 3) had een gelijk aantal zetten nodig, maar deelde wel het punt met zijn tegenvoeter. Daarop volgde Jan Kees Bartel (zwart, 4) met eenzelfde resultaat, maar hij had wel zwart tegen een behoorlijk sterke speler, qua rating dan. En nog was de vredelievende periode niet voorbij. Zelf, kwam ik, Arie de Jong (zwart, 6), ook niet tot scoren. De man speelde zonder aanwijsbare fouten, wat ik kopieerde, remise derhalve. En vervolgens, was het Ruurd Ouwehand (zwart, 2, tegen 1940 ELO opboksend), die het halve punt liet aantekenen.

Toen was het tijd voor de echte schakers! Het was Frits Steenbergen, die aan bord 1 Bert Terlouw moest trachten omver te kegelen. Het werd een leuke ontmoeting, waarin Terlouw tegenwicht zocht in een vrijpion, die vervaarlijk dreigde op te stomen, waar Frits met een toren achter de linies slachtoffers zocht. Ten koste van een paard, dat naar de slachtbank werd gevoerd om die vermaledijde pion te kunnen verschalken, ging het eindspel in met een zwarte looper plus toren van zwart, die zich moesten verweren tegen de toren met vijf pionnen waarover Frits beschikte. Zo successievelijk gingen wat pionnen het naast staande kistje in. Daarvoor moest zwart dan wel de looper inleveren. En zo resulteerden er een K+T+pi tegen een K+T. Het hangt van de stelling af of de bovenliggende partij überhaupt kans op winst maakt. Deze stelling had wat van die elementen in zich, waardoor het misschien wellicht per ongeluk mogelijk zou zijn succes te boeken. Er werden vele zetten gedaan, het beoogde doel nagestreefd en zowaar, plots was het moment daar, dat Frits het voor elkaar had. Een punt!!!

Daar bleef het bij. Kees Rook (wit, 7) speelde zijn afscheidswedstrijd in RSB-verband. Hij wil van nu af nog alleen intern de degens kruisen. U wordt dus verzocht zo'n attribuut mee naar de club te nemen, opdat Kees niet in de lucht staat te schermen. Kees had een zware partij, waarin zwart, de man van de tegenpartij, een gedekte vrijpion had midden op het bord. Lang wist Kees het onheil af te wenden, totdat ook hij de wapens moest neerleggen. Het slotakkoord werd verzorgd door Peter Hurkman, die aan 5 met wit, Leon de Kroes verving. Peter heeft het prima gedaan, kwam een pion achter, maar bleef strijden tot het bittere end. Het bittere werd slechts vertegenwoordigd door zijn koning, die in zijn eentje moest opboksen tegen een legioen van zwart gespuis dat hem omringde. Was er hoop op een patje? Nee, het klinkertje werd rap vervangen en toen was er een dreigend matje. Dat liet Peter zich niet welgevalen!

De uitslag werd dus 5-3 in ons nadeel en was het afwachten, of het vierde, derde, vierde of vijfde zou worden...

WEER ZEEUWEN OP BEZOEK EN WEER WAREN ZE ZUNIG...!

Ditmaal was het Souburg, dat ons KNSB-team een bezoek bracht. Het geschiedde op zaterdag, 24 maart. Het werd die dag een ware schaakhappening, want ook Charlois/Europoort had onderdak bij ons gevonden voor hun wedstrijd tegen De Pion 2 uit Roosendaal. De schaakarena werd keurig onder de 2 gastheren verdeeld, met Erasmus aan de toneelzijde en Charlois/Europoort aan de kantinekant. Een schaakfeest, voor herhaling vatbaar! Een schaakfeest ja, voor onze burenen beneden de Nieuwe Maas, nee, voor onze arme vertegenwoordiging...

Over Charlois kunnen we kort zijn: zij wonnen met 7-1 van De Pion 2. Wij konden daar alleen maar naar kijken...

Het credo van sommige partijen luidt dat er geen beginnen aan is. Die stelling is zeker van toepassing op de ontmoeting aan ons laatste bord. Cander Flanders, geteisterd door een reeks nullen in onze interne A-finale, nam het zekere voor het onzekere. Uit een Half Gesloten opening ontstond een stelling bekend uit de Tarrasch Verdediging. Er werd wat geruild in het centrum, tot na de 16^e zet van wit (Flanders) ,Le2-d3, deze stelling op het bord kwam:

16..., Lg4 17. Le2, Ld7 18. Ld3, Lg4 19. Le2, Ld7 20. Ld3 Remise...

De wedstrijd nam een andere wending toen Leo de Jager na zijn Franse Verdediging (met een kennelijk Zeeuwse variant!) een eigen paard zonder berijder liet staan. Wat bezielde Leo in die stelling, die op het bord kwam na de 11^e zet van wit???

Wit had hier Dd2-g5 gepresteerd. Een aanvaardbare gedachte, dat wel, maar

waarom Leo dat nou met **11..., h7-h6** moest beantwoorden? De witte dame besteed het paard en reed er mee weg... Het werd voor Leo een race met hindernissen. Hij wist ze niet allemaal te omzeilen en moest de eerste nul in ons nadeel laten aantekenen.

Intussen gebeurde er bij Pieter Sturm ook het een en ander! Al na 10 zetten was het bal! Wit had op het schaak met Da5 geantwoord met 10. Ld2. Bekijk dan de stelling eens...

Pieter in gepeins. Ja of nee? Het werd ja, dus **10..., Dxa2** Toen was de beurt aan de man uit Walcheren. Er is keuze:

11. Ta1, Dxb2 (11..., Dc4? 12. Pg3!) 12. Tb1, Da2 13. Db2 met herhaling van zetten;
11. Pc3, Da5 12. Pxd5, Dd8 13. Pc3, cxd4 14. Pe4, Pc5 8. Pg3, Le7 en zwart heeft niet te klagen;
11. dxc5! (Lijkt mij het beste) 11..., Dc4 12. b4, De4 13. Pg5, Dg6 7. Pg3, Pd4 8. Ld3, Pf5 9. Le2 en zwart heeft wel wat te klagen...
11. b3 Dat was wat in de partij werd gedaan, na heel lang nadenken. Ik schets u een mogelijk vervolg: 11..., d4! 12. Pxd4, Tb8 13. Pxc6, Tb6 14. b5, axb5 15. Lxb5, Txb5! 16. Txb5, Da4 17. c4, Dxc4 18. Dc1, Dxb5 19. Pa7, Pc5! 20. Pxb5, Pd3+ 21. Kd1, Pxc1 22. Lxc1 en de zaken lijken gelijk te staan.

Natuurlijk ging het in de partij anders en wel zo: **11. b3, cxd4 12. Pfxd4, Da3 13. Pxc6, bxc6 14. b4, a5**

Met 14..., d4 hadden we weer kunnen zitten in het afspel na d. 11. b3, d4! enz.

15. Tb3!, bxa4 16. Txa3, bxa3

Voor de dame heeft zwart een toren plus een vrijpion gekregen. Mijn vertrouwen in de afloop was niet groot... Maar het kan verkeren, sprak eens Bredero. En zo keerde Pieter, wellicht wat geholpen, terug op het goede pad en wist hij aan het einde toch nog een halfje in de wacht te slepen.

Bij Henk de Kleijnen daagde de ommekeer. Vanuit een openingsysteem zoals eertijds door de Belg Edgar Colle werd gepropageerd liet hij bij mij stukwinst aantekenen: "Dat stuk heb ik binnen!" Na 14 zetten van wit (Henk) ontstond dit diagram:

Wit staat goed, maar er is niets verontrustends voor zwart. Zwart beging een misvatting, door van oordeel te zijn dat Ph4 een prooi kon worden voor de zwarte looper. Daarom: **14..., Lxe4? 15. Pxe4, Pxe4 16. Dxe4** En toen viel er niets te nemen op h4 vanwege Dxh7mat...

In het verdere verloop goochelde Henk een toren in de vijandelijke veste, maar wel onder handbereik van de koning, die zich bij het veroveren van het kasteel dan ook niet onbetuigd liet...

Uiteraard, was die schelmenstreek te voorkomen geweest:

34. Txh7+, Ke8 35. Th8+, Kf7 36. Le3, Kg7 37. Pxf5+?

Hier had 37. Lxf5! Wit de winst gebracht (37..., Kxh8 38. Pxg6+, Kg7 39. Dg4, Kf7 40. Dh5, Kf6 41. Pe5 enz)

37..., Kxh8 38. Ph4

En nu had zwart de partij naar zich toe kunnen trekken met 38..., Lxf4! 39. Pxg6+, Txg6 40. Lxf4, Dxh3+....

Zwart antwoordde echter met **38..., Df7** en spoedig daarna werd remise overeen gekomen.

Jan Seeleman trok dapper ten strijde tegen een Pirc Verdediging. Maar het leverde niet op wat hij zich ervan had voorgesteld Na 18 zetten was de volgende stelling ontstaan:

Ten onrechte besloot Jan hier tot:

19. Pe6, fxe6 20. dxe6, Pb6 21. Lb5, Txe6 Wat overblijft is een stuk minder en dat gaat niet in de koude kleren zitten... en dat bleek ook aan het einde (0-1).

Jaap Staal trof het niet met zijn beslissing een Hollands landschap met blauwe luchten en een fraai zicht op de einder te componeren. Tegenstander Koos Zomer kreeg van dat vooruitzicht de lentekriebels en trachtte Jaap's koning in zwembroek te hullen. Dat moment deed zich voor na 16 zetten.

Zomer stak een stuk in de aanval met **17. Lxg6, b4** Een goed antwoord. **18. Lxh7+, Kxh7 19. Dd3+**

Een moment om bij stil te staan! 19..., Kg8 leidt na 20. Lh6, Tf7 21. Lxg7, Txg7 22. Txg7+, Kxg7 23. Dg6+, Kf8 24. Dh6+, Kf7 25. Pg6! tot een voor zwart verloren strijd.

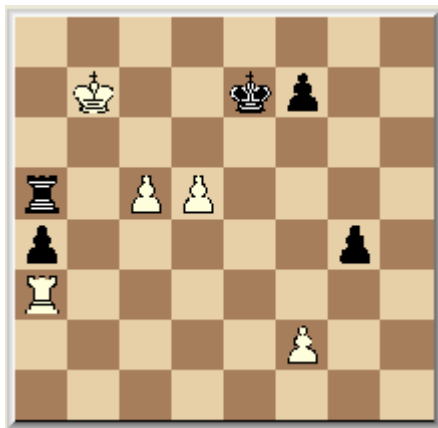
Het alternatief is dan: **19..., Pe4 20. fxe4, bxc3** En nu had wit met 21. Lxe7!! een prachtige zet. Het vervolg: 21..., cxb2+ 22. Kb1, Dxe7(?) 23. exd5+, Lf5 24. Txe7, Lxd3 25. Texg7+, Kh8 26. Pxd3, Pxd5 27. T7g3, Ta7 28. Pe5 en wit staat geweldig.

Koos koos echter voor **21. exd5+, Lf5 22. Dg3, cxb2+ 23. Kb1, Pxd5 24. Lxe7, Pc3+ 25. Dxc3, Dxd4** Ook nu is het een nog hectische stelling. Wit kwam uiteindelijk 3 pionnen voor tegen de kale koning, een strijd die Jaap wellicht wat te lang rekte.

Twee partijen zijn nog onbesproken, die van Arnaud Wirschell en die van Leo Verhoeven. Vrijwel gelijk met de partij van Jaap kwamen die ten einde en allebei met negatief resultaat. Arnaud had kennelijk zijn dag niet. Eerstens dacht hij dat zijn tegenstander bij Landau uit Axel speelde en ten tweede, en dat was voor mij

meer van belang, op de twaalfde zet lanceerde hij een nieuwtje, waarmee hij op termijn zijn d-pion weggaf. Volgens zeggen van Arnaud zat hij tot zet 31 maar wat te rommelen, totdat hij na het niet zo goede antwoord van zijn tegenstander in paniek raakte...Ironisch genoeg wordt deze zet in het wedstrijdverslag van Souburg juist genoemd! Voorts miste Arnaud ook later in de partij nog een voortzetting die hem voordeel zou hebben opgeleverd. Maar de 4 zetten nog te doen in 20 seconden verklaart dan veel. Na de tijdcontrole ging het direct bergafwaarts via een blundertje, terwijl op dat moment remise normaal zou zijn geweest. De 2 pionnen die op hem afstormden brachten de beslissing.

Leo Verhoeven kreeg hetzelfde systeem te overmeesteren als Leo de Jager (1. e4, e6 2. Pf3, d5 3. e5, c5 4. b4) Hij deed dat bekwaam, maar kon uiteindelijk niet verhinderen dat hij in een verloren eindspel terecht kwam. Na 47 zetten was het zo:

De verbonden witte pionnen zijn niet te stoppen. Bleef alleen de vraag: Kan zwart daar nog een tegenactie tegenover stellen? Het slot:

48. d6+, Kd7 49. c6+, Kxd6 50. Td3+, Ke5 51. c7, Tc5 52. Ta3, f5 53. Txa4, f4 54. c8D, Txc8 55. Kxc8 56. g3, fxc3 (56..., f3 helpt ook niet) 57. Tg4

De rekening kon worden opgemaakt. Aan creditzijde stond 1½ punt genoteerd, dat houdt aan debetzijde dan toch een schamele 6½ in... De vraag is of de

KNSB bank ons nog krediet wil schenken in de laatste 2 rondes. Zij gaan tegen medekandidaten in de onderste regionen. Dat biedt dan nog enig perspectief!

21 april uit naar Axel (Landau)

12 mei thuis tegen De Pion 2 uit Roosendaal (dat zo zwaar ten onder ging tegen Charlois/Europoort en waar we getuige van waren...)

De stand:

1. HWP Sas van Gent 2	14	40½
2. DSC Delft 2	13	36½
3. Charlois Europoort 1	11	38
4. Dordrecht 1	8	30½
5. De Pion 2	7	26½
6. Souburg 1	5	25
7. Erasmus 1	4	22
8. <u>Messemaker 1847 1</u>	3	24½
9. <i>Landau</i>	3	20
10. <i>De Wolstad 1</i>	2	16½

Van belang voor bezetting van de plaatsen 9 en 10 aan het einde van de rit:

Souburg – De Wolstad

De Pion 2 – Messemaker 1847

En

De Wolstad – Landau

Messemaker 1847 – Charlois/ Europoort

SCHAKEN IN DE ROTTERDAMSE PERS

*Een bijdrage van en over
Henk J. de Kleijnen*

Steen en been wordt de laatste maanden geklaagd over de afkalvende belangstelling voor schaakverslaggeving. Er werd zelfs actie gevoerd (forum schaakclub Utrecht voorop) om verdere kaalslag te voorkomen. En terecht. Het ene medium na het andere zet een streep door denksportrubrieken. Na Vrij Nederland, dat enkele jaren geleden de altijd lezenswaardige bijdrage van Dirk-Jan ten Geuzendam beëindigde, volgden andere

bladen die hun denksportmedewerkers aan de kant zetten. Meest recente voorbeeld: Herman Grooten voor Dagblad Trouw.

Liever Sudoku puzzels dan stukjes over dammen, schaken en bridge? Het lijkt erop. Erg jammer natuurlijk, maar helemaal onbegrijpelijk is het niet. De Japanse hersenbrekers zijn mateloos populair geworden. En de opkomst van internet met zijn vele fraaie en goed geïnformeerde websites – de liefhebbende schaker heeft er bijna een dagtaak aan om alles te lezen – doet de behoefte aan teksten op papier verminderen.

De Rotterdamse regio is de laatste jaren wel heel erg duidelijk stiefmoederlijk bedeed geweest als het om schaakverslaggeving gaat. Na het overlijden van Henny Vijgeboom, creatief en productief leverancier van stukjes over “onze” denksport in alle denkbare bladen, werd het op dit punt stil in de maasstedelijke pers. Daarom is het verheugend dat sinds kort Henk de Kleijnen, Erasmuslid en eerste teamspeler, in de lacune is gaan voorzien. De sportredactie van het AD Rotterdams Dagblad toonde zich enthousiast over zijn al langer verschijnende journalistieke producties voor het AD Groene Hart (met als onderwerp alle denksportvarianten).

Het moet gezegd: het AD Rotterdams Dagblad draagt het schaken een warm hart toe, zoveel is wel duidelijk geworden. Tegelijkertijd is het onmiskenbaar dat onze regio bruist van sportieve activiteiten en met de beperkte hoeveelheid sportpagina's is de ruimte voor denksport uiterst beperkt. Voetbal en tal van andere sporten, hebben een groter publiek – dat is nu eenmaal de realiteit. Desondanks verscheen na een verslagje van het Meesterklasseduel Rotterdam-Groningen inmiddels een royaal artikel met grote foto over de thuisclub. Daarbij wordt ingegaan op het roemrijke verleden van de club, op de relatief uitstekende prestaties in de lopende

competitie en op de vurige wens om weer een grote sponsor aan te trekken.

Voor Henk de Kleijnen is het eigenlijk terug-van-weggeweest. In de zestiger jaren was hij dagbladjournalist bij achtereenvolgens Het Rotterdamsch Parool en Dagblad De Rotterdammer. Bovendien maakte hij jarenlang, in samenwerking met J.J. Dijkers, het clubblad van schaakvereniging Schiebroek (Het Geschut). In die periode was een van zijn “schnabbels” een schaakrubriek in weekblad De Havenloods, waarvoor hij de titel “Man en Paard” had gelanceerd. Toen hij in 1969 de journalistiek vaarwel zegde en vertrok naar IBM Nederland in Amsterdam, was eerder genoemde Henny Vijgeboom er als de kippen bij om de Havenloods-rubriek over te nemen. Kort daarop zou Hans Böhm de titel “Man en Paard” schaamteloos en zonder een bedankje gaan gebruiken voor een onderhoudend KRO-radioprogramma over schaken.

In het bedrijfsleven was Henk achtereenvolgens Personnel Manager (zeg maar: Personeelchef), Hoofd Management Opleidingen en Hoofd Communicatie, inclusief verantwoordelijkheid voor Perscontacten en het woordvoerderschap voor de directie van IBM Nederland. Vervolgens maakte hij de overstap naar de gemeentelijke overheid en was hij werkzaam als Directeur Sociale Zaken, Werk en Welzijn in Gouda. Tussen de bedrijven door bleef hij – als hobby – schrijven voor clubbladen (Alphense Schaakclub en Messemaker 1847) en incidenteel voor andere uitgaven, waaronder Schaaknieuws, Schaakschakeringen, Computerschaak en Megabyte. Na zijn vervroegde pensionering werd hij actief voor AD Groene Hart, vooral over denksport in algemene zin met als specialiteit interviews.

HET TWEEDE VERSTOORT DE KAMPIOENSDROOM VAN CHARLOIS/EUROPOORT 2

Op 26 maart luidde de bel voor de laatste ronde van het tweede team. Het trad op als gastheer voor het reserveteam van Charlois/Europoort, op dat moment de trotse ranglijstaanvoerder in klasse 1B. Bij een overwinning zouden de bezoekers opstijgen naar de Promotieklasse, het Rotterdamse schaakwalhalla... Ons tweede telde 2 vervangers voor Flanders en Kleinjan. Ze werden vervangen door superkrachten: Ouwehand en De Jong.

De wedstrijd kende de gebruikelijke ups en downs. Eerst in de gevorderde uren kwam er licht in de duisternis. In die duisternis bevonden zich de koplopers... zij stonden achter met 2-4 en hadden daar in feite hun kampioenschap al verspeeld.

Hoe was dat zo gekomen? Kamerman kreeg het punt aangereikt toen Olivier Vrolijk van uit een Albin's tegengambiet wat al te enthousiast de koning van Gijsbert belaagde. Dat ging ten koste van enig materiaal met als resultaat geen resultaat! Die vroege achterstand kon niet worden weggewerkt door Evert v.d. Hooven. Tegenstander Van den Ouden trok van leer tegen Evert's koning, offerde een stuk voor enkele pionnen, maar kon verder geen gevaar stichten. Evert nam het heft daarna in handen, offerde een kwaliteit terug en ging toen toch met materieel voordeel de laatste fase in. Het liep uiteindelijk uit op herhaling van zetten. Ook Ouwehand kon het tij niet doen keren. Hij had het lastig tegen Ton Dulk, maar net niet al te lastig, zodat ook dit treffen in remise eindigde.

De gelijkmaker werd gescoord door Arie Heemskerk. Zijn bezienswaardige partij wordt separaat door hemzelf beschreven achter dit verslag.

Andrzej Pietrow versloeg Kouwenhoven, die de zaterdag ervoor, als invaller bij Charlois Europoort 1 in ons gastenverblijf,

ook al een nul had moeten incasseren. Ditmaal stond Andrej zijn partij af! Hij volgt hier dan ook, opgesierd door zijn eigen toelichting.

A. Kouwenhoven – A. Pietrow

1. d2-d4, d7-d5 2. c2-c4, e7-e6 3. Pb1-c3, c7-c5 4. c4xd5, e6xd5 5. Pg1-f3, Pb8-c6 6. g2-g3, Pg8-f6 7. Lf1-g2, Lf8-e7 8. 0-0, 0-0 9. Lc1-g5, Lc8-e6 10. d4xc5, Le7xc5 11. Lg5xf6, Dd8xf6 12. Pc3xd5, Df6xb2 13. Pd5-c7, Ta8-d8 14. Dd1-c1, Db2xc1 15. Ta1xc1, Lc5-e7

15..., b6 A. Kouwenhoven – A. Pietrow, KNSB 3^e klasse 1999.

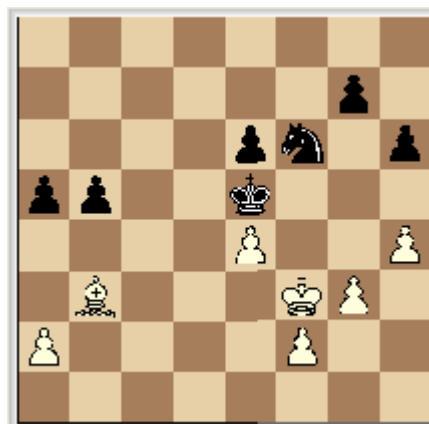
16. Pc7xe6, f7xe6 17. Tc1-c4

Ook mogelijk is hier 17. Tc2 P. Kleinjan – A. Pietrow. Watertorentoernooi 2006 (0-1) 17..., Le7-f6 18. Lg2-h3, Td8-d6 19. Tc4-e4, Tf8-e8 20. Tf1-b1, Te8-e7

Om deze bekende stelling te bereiken verbruikte wit al 55 kostbare minuten tegen 7 minuten van zwart. Achteraf bleek tijd een beslissende factor in de latere fase van deze partij.

21. e2-e3, Kg8-f7 22. Lh3-f1, Te7-d7 23. Kg1-g2, Kf7-e7 24. h2-h4, h7-h6 25. Lf1-b5, Td7-c7 26. Tc1-b1, Ke7-d8 27. Tc1-c2, a7-a6 28. Lb5-e2, Pc6-e7 29. Tc2xc7, Kd8xc7 30. Le2-c4, Pe7-d5 31. Pf3-d4, Lf6xd4 32. Te4xd4, b7-b5 33. Lc4-b3, Pd5-f6 34. Td4xd6, Kc7xd6 35. Kg2-f3, a6-a5 36. e3-e4, Kd6-e5

Zwart heeft alles gedaan wat mogelijk is in deze partij, maar toch is het niet voldoende!.

Wit kan hier eenvoudig remise maken met 37. Ke3 en pion e4 kan niet worden genomen. Na gedwongen 37..., Pg4+ 38. Ke2, Pf7 is het remise. In de partij gebeurde echter:

37. Lb3-c2?, Ke5-d4

En het eindspel is niet meer te redden...

38. Kf3-f4, Pf6-d7 39. Lc2-d1, Pd7-c5 40. f2-f3, Pc5-d3+ 41. Kf4-g4, Pd3-f2+ 42. Kg4-h5, Pf2xd1 (0-1)

Bij Reinier Hoogeveen begon de echte victorie. Nadat heel lang het initiatief bij Peter Kemner had gelegen, schonk die aan Reinier een kwaliteit. Daar kwamen later nog eens 2 pionnen extra bij. En nog was het pleit niet beslecht. Peter overzag een mat in 1 in onderstaande stelling:

31..., Dxb3??? 32. De8#...

Hiermee was de stand 4-2 in ons voordeel gekomen en was de kampioensdroom van de zuiderlingen in rook opgegaan.

De stand kreeg een nog steviger aanzien toen Arend Bongers Victor van de Wetering ook nog het volle punt afnam. Gemakkelijk ging dat niet. Er werd veel materiaal geruild en langzamerhand kwam Arend met zijn stukken over de middellijn en begon hij een beetje druk uit te oefenen. Van de Wetering kwam plotseling een stuk achter en moest toen achter de zwarte koning gaan jagen met onophoudelijke schaakjes. Toen daar een eind aan kwam was het tijd voor het strijken van de vlag. De tussenstand was daarmee al opgelopen tot 5-2 en de eindstand had nog kunnen worden opgefleurd, ware het niet dat steller

dezes een volledig potremise partij weggaf, door een moment van onoplettendheid en zijn stelling als een pudding ineenzakte. Ik zal u de details besparen..., het zeurt al lang genoeg na!

DE LIEFDE VOOR HET SCHAAKSPEL....

*Een annex van een verstoorde
kampioensdroom.*

door Arie Heemskerk

Altijd heb ik een haat-liefde gevoel gehad bij het schaken. Ik ben dan ook geen echte schaker (volgens mijn definitie ben je pas een echte schaker als er je voor hebt doorgeleerd en de knikkers belangrijker vindt dan het spel).

Toen ik me in de wedstrijd tegen HZP Schiedam simpel van het bord liet vegen, realiseerde ik me eens te meer dat ik er eigenlijk geen hout van kan (en natuurlijk is dat ook zo).

Maar in de wedstrijd tegen de gedoodverfde kampioen Charlois Europoort 2 kreeg Amor me weer te pakken.

Speel na en huiver...

A. Heemskerk – S. Ottenhof

1. e2-e4, g7-g6 2. d2-d4, Lf8-g7 3. Pb1-c3, c7-c6 4. Lf1-e2, d7-d6 5. Pg1-f3, Pb8-d7 6. Lc1-e3, Pg8-f6 7. h2-h3, 0-0 8. 0-0

De Pirc is een beetje geniepige opening. Zwart wil graag profiteren van een al te optimistische opzet van wit. Met zijn volgende drie zetten kijkt hij te lang de kat uit de boom. En dat is koren op de molen van de witspeler.

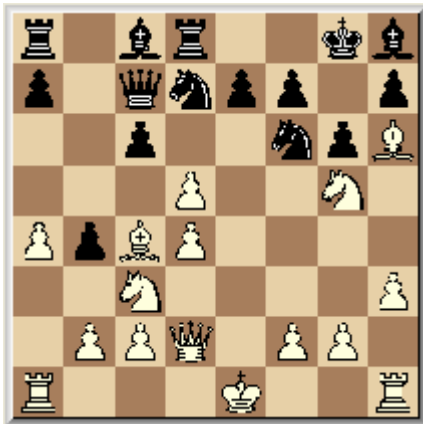
8..., Dd8-c7 9. Dd1-d2, Tf8-d8 10. Le3-h6, Lg7-h8?? 11. Pf3-g5!

Zo op het oog is er nog niets aan de hand, maar let op!

11..., b7-b5

Pb6 ligt meer voor de hand. Zwart wil Lc4 voorkomen, met matdreiging op f7.

12. a2-a4!, b5-b4 13. Le2-c4, d6-d5 14. e4xd5

Het cruciale moment in de partij. Citaat uit het verslag op de website van de Oude Dame van Zuid: “Na een uur vertelde Peter Kemner mij dat Sacha Ottenhof een stuk ging winnen. Een korte blik op het bord stemde mij tevreden. Echter, zijn tegenstander had een duivelse val gezet, en in plaats van een stuk te winnen verloor Sacha een hoop materiaal en later de partij.”

14...., Lh8-g7

Zwart zit in de problemen, 14...., cxd5 faalt op 15. Pxd5, Dxc4?? 16. Pe7 mat. Of 15...., Pxd5 16. Lxd5. De mogelijkheid 14...., Pb6 faalt op d6!

15. Pg5xf7?!

Verleidelijk, maar hier had 15. d6! beslissend kunnen zijn. Maar dan zou wit het plezier van het verdere verloop van de partij gemist hebben (sprak hij tegen beter weten in).

15...., c6xd5

Na afloop van de partij vertelde Donze (ingefluisterd door Pietrow) dat 15...., Pb6 een stuk zou kosten. Maar zover mijn analyses juist zijn, zou wit na 15...., Pb6 16. Pxd8, Dxd8 17. Lb3, bxc3 18. dxc6+ toch een comfortabele stelling over houden. Ook bij de andere mogelijkheid na 15...., Pb6 16. pxd8, Pxc4 17. De2, Dxd8 18. hxg7, Kxg7 19. Dxc4, bxc3 20. Dxc6, Lxh3 21. bxc3, Tc8 22. Db5 behoudt wit

de beste kansen. Wie het beter weet mag het zeggen...

16. Pc3-b5!

Een mokerslag, inderdaad een beetje duivels. De Oude Dame staat na 16...., Dxc4 17. Pxd8 een beetje op de tocht... met het mogelijke vervolg: 17...., gxh6 18. Dxb6, a6 19. Pc7!, Ta7 20. Pde6, Ph5 21. g4, Txc7 22. gxh5, Kf7 23. hxg6, hxg6 24. Tf1 enz.

16...., Dc7-b6 17. a4-a5, Db6-c6 18. Pf7xd8, Dc6xc4 19. Lh6xg7, Kg8xg7

Biedt wit de kans het nog leuker te maken.

20. Pb5-c7!

Brrr... dat kost zwart wel erg veel materiaal. Toch maar doorspelen, want je weet maar nooit?

20...., Pd7-f8 (de overgave) 21. Pc7xa8, Lc8-f5 22. b2-b3, Dc4-c8 23. Dd2xb4, Dc8xd8 24. Tf1-e1, Pf6-e4

De rest is een kwestie van techniek (sprak hij ingetogen).

25. Db4-b7, Dd8-d7 26. Db7xd7, Lf5xd7 27. Pa8-c7, e7-e6 28. b3-b4, Pe4-c3 29. Ta1-a3, Pc3-b5 30. Pc7xb5, Ld7xb5 31. Ta3-c3, a7-a6 32. Tc3-c5

Zwart geeft op.

“Wat heb je weer avontuurlijk gespeeld”, sprak vriend Peter Weeda. Ik miste de bescheidenheid om enige trots te onderdrukken...

Het volgend clubblad staat gepland voor half juni. Kopij kan tot 4 juni worden ingebracht.

EINDSTANDEN RSB

1B

1. Rokado 1	12	36½
2. Charlois Europoort 2	10	37½
3. Erasmus 2	10	30
4. HZP Schiedam 1	8	31
5. Zwijndrecht 1	6	27½
6. WSV 2	4	21½
7. CSV 1	4	20½
8. <i>Messemaker 1847 3</i>	2	19½

2A

1. 3 Torens 1	12	38½
2. Onesimus 1	12	38
3. Erasmus 3	7	31
4. Hendrik-Ido-Ambacht 1	7	26
5. De IJssel 2	6	28
6. Maassluis 1	6	25
7. <i>Messemaker 1847 4</i>	4	20½
8. WSV 3	2	17

2B

1. Sliedrecht 2	14	34
2. Papendrecht/Alb. 1	10	31½
3. IJsselmonde 1	8	28
4. Erasmus 4	7	29½
5. Groenoord 2	6	30½
6. Moerkapelle 2	6	26½
7. <i>SO Rotterdam 5</i>	4	22½
8. <i>'t Springende Peert 1</i>	1	21½

2C

1. RSR Ivoren Toren 4	14	35
2. SO Rotterdam 4	11	37
3. Shah Mata 2	11	35
4. Erasmus 5	8	27½
5. Krimpen a/d IJssel 3	7	26
6. Dordrecht 3	4	26½
7. <i>Onesimus 2</i>	2	19½
8. <i>Sliedrecht 3</i>	0	17½

4B

1. Krimpen a/d/ IJssel 4	12	36
2. Shah Mata 4	8	28 P
3. De Pionier 3	8	25
4. 't Springende Peert 2	7	24
6. Erasmus 6	4	20½
7. 3 Torens 4	0	14

Shah Mata 4 is gepromoveerd naar klasse 3 op basis van beste tweede.

Nr. 2 van 4A heeft een slechter resultaat geboekt.

4C

1. HZP Schiedam 3	7	25½
2. Erasmus 7	7	25 P
3. WSV 4	6	22
4. De IJssel 3	6	21½
5. Krimpen a/d IJssel 5	4	18½
6. Papendrecht/Alb. 4	0	7½

Erasmus 7 is gepromoveerd naar klasse 3 op basis van beste tweede.